

Letnik 1914.

Državni zakonik

za

kraljevine in dežele, zastopane v državnem zboru.

Kos VIII. — Izdan in razposlan 27. dne januarja 1914.

Vsebina: (Št. 15—20.) 15. Zakon o službenem razmerju državnih uradnikov in državnih slug (službena pragmatika). — 16. Zakon, s katerim se izpreminjajo nekatera določila zakona z dne 25. septembra 1908. l. o uravnavi prejemkov v kategorijo slug spadajočih aktivnih državnih slug (poduradnikov in slug). — 17. Ukaz o dovoljevanju enkratnih naklonitev aktivnim državnim uslužbencem. — 18. Ukaz, s katerim se na podstavi člena III, odstavek 2, zakona z dne 25. januarja 1914. l. (službena pragmatika) za državne uradnike, ki so izšli iz stanu upravičenih podčastnikov, določajo posebne ugodnosti ob uporabljanju § 50, odstavek 3, § 51, odstavek 6 in § 57, odstavek 1, lit. e tega zakona. — 19. Ukaz, s katerim se o priliki, ko dobi moč zakon z dne 25. januarja 1914. l., ukrepajo nekatera nova določila o vštevanju neklih prejšnjih službenih časov v kategorijo slug spadajočih državnih slug (poduradnikov in slug) za pomikanje v višje prejemke. — 20. Ukaz o izvrševanju § 61, odstavek 3, zakona z dne 25. januarja 1914. l. ter o vštevanju državnih pomožnih služb sploh ob preskrbninskem ravnanju z državnimi uradniki.

15.

Zakon z dne 25. januarja 1914. l.

o službenem razmerju državnih uradnikov in državnih slug (službena pragmatika).

S pritrditvijo obeh zbornic državnega zbora zaukazujem takole:

Člen I.

Prvo poglavje tega zakona velja za državne uradnike, uvrščene v činovni razred.

Izveti so ministri in uradniki, ki jim je poverjeno samostojno vodstvo ministrstva, predsednik Vrhovnega računišča, sodniški uradniki in državne učne osebe.

Na sodniške uradnike pa je dotlej, da se izda zakon, ki uravnava celo njihovo službeno razmerje, zmislu primerno uporabljati določila §§ 14, 15, odstavek 3, 16, odstavek 1 do 4, 17, 18, odstavek 1 in 3, 19, 20, 30, 31, 37, 42 do 45, 47, 48, 50, 51, 53 do 55, 57 do 66, 68, 69, 71, 72, 75, 77 do 79, 81, 84, 85, 88, 89, odstavek 2, 98, 121, 131, 142 in 146 z nastopnimi izpremembami:

- a) O pritožbi zoper kvalifikacijo (§ 20) odloča kvalifikacijska komisija nadrejenega zbornega sodišča.
- b) Pomikanje po času v prejemke IX. činovnega razreda je izključeno. V IX. in v VIII. činovnem razredu znaša doba za pomaknitev po času (§ 51) po šest let.
- c) Pravni praktikanti in avskultanti dobé od prvega dne mesca, ki sledi vzprejemu v sodniško pripravljalno službo, adjutum letnih 1000 K in ob zadovoljujočem porabljanju po poldrugoletni pripravljalni službi adjutum letnih 1200 K. Z nadaljnjim uvetom, da naredé uspešno sodniško preskušnjo, dobé po triletni pripravljalni službi za adjutum prejemke (plačo in aktivitetno doklado) uradnika X. činovnega razreda. Ako se naredi sodniška preskušnja z uspehom najdalje v štirih mescih po dovršitvi triletné pripravljalne službe, je nakazati zvišani adjutum dodatno od prvega dne mesca, ki sledi dovršitvi pripravljalne službe.
- d) Avskultantom, ki se imenujejo šele po dovršitvi več nego osemletnega za odmero pokojnine vstevnega službenega časa (§§ 15 in 17 zakona o organizaciji sodišč) za sodnike IX. činovnega razreda, je tisti službeni čas, ki

presega osem let, vračuniti v dobo za pomikanje v višje prejemke, razen ako je zakasnelo imenovanje zvrčati na njihovo manj ustrezno kvalifikacijo ali na to, da niso prosili za imenovanje za sodnika ali samo izključivši določene službene kraje. Nevpoštene ostanejo tiste dobe, ki po določilih tega zakona niso vštene za pomikanje v višje prejemke.

Za celi okoliš višjega deželnega sodišča imenovane sodnike IX. činovnega razreda (§ 3 zakona o organizaciji sodišč) lahko postavi pravosodni minister na predlog predsednika višjega deželnega sodišča za posamezne sodnike. Taki posamezni sodniki se lahko porabljajo kakor za določeno sodišče imenovani in za posamezne sodnike postavljeni sodniški uradniki.

Člen II.

Praktikanti so podvrženi predpisom za državne uradnike, kolikor ta zakon zanje ne ukrepa posebnih predpisov.

Praktikanti v zmislu tega zakona so k državni službi pripuščeni čakalci na uradniške službe, katerim je kakor praktikantom, elevom in dr. brez uvrstitve v činovni razred gledé izvrševanja njihovega službenega poklica podeljen značaj državnih uradnikov.

Člen III.

S častniki po poklicu, ki se potezajo za neposredni prestop v državno službeno razmerje, spadajo pod ta zakon, je ravnati ob njihovi prošnji z ozirom na predizobrazbo vsaj tako, kakor da bi bili dovršili srednje učilišče.

Za državne uradnike, ki so izšli iz staleža upravičenih podčastnikov, se določijo posebne ugodnosti z ukazom.

Člen IV.

Drugo poglavje tega zakona velja za sluge.

Sluge v zmislu tega zakona so vsi po členu II zakona z dne 25. septembra 1908 l. (drž. zak. št. 204) v kategorijo slug (poduradniki in sluge) spadajoči državni nameščenci.

Za moštvu pripadajoče ude uniformirane varnostne straže, ude civilne policijske straže in policijske agente ter jetniške nadpaznike in jetniške paznike kaznilnic in sodnih ječ veljajo samo določila tretjega oddelka drugega poglavja in v ostalem z ukazom izdani posebni predpisi.

Člen V.

Določila tega zakona o kaznovanju kršenja dolžnosti (oddelek V) se uporabljajo tudi na tekoče

disciplinarne primere; ako se je pa že izrekla disciplinarna razsodba prve stopnje, veljajo za postopek s pravnimi pomočki dosednji predpisi.

Člen VI.

Ta zakon dobi moč s 1. dnem mesca, ki sledi razglasitvi.

Kolikor ta zakon ne obsega izjeme, se razveljavljajo vsi predpisi o predmetih, ki so uravnani v tem zakonu.

Zakoni z dne 19. aprila 1872. l. (drž. zak. št. 60), z dne 22. junija 1878. l. (drž. zak. št. 59) in z dne 17. junija 1883. l. (drž. zak. št. 117) ostanejo neizpremenjeni.

Predpisi, po katerih izvršujejo disciplinarno oblast nad uradniki in slugami na visokih šolah akademskih oblastva, ostanejo neizpremenjeni. Dotlej, da se izdadó posebni zakoniti predpisi, se zmislu primerno uporabljajo na oznamenjene kategorije državnih nameščencev določila tega zakona o kaznovanju kršenja dolžnosti.

Člen VII.

Izvršiti ta zakon je poverjeno vsemu Mojemu ministrstvu.

Na Dunaju, 25. dne januarja 1914. l.

Franc Jožef s. r.

Stürgkh s. r.

Georgi s. r.

Hochenburger s. r.

Heinold s. r.

Forster s. r.

Hussarek s. r.

Trnka s. r.

Schuster s. r.

Zenker s. r.

Engel s. r.

Morawski s. r.

Prvo poglavje.

(Uradniki.)

I. oddelek.

Obča določila.

Nameščanje.

§ 1.

Za uradnika se sme namestiti samo avstrijski državljan s častnim dotedanjim življenjem, ki ima popolno sposobnost za izpolnjevanje svojih službenih dolžnosti in čigar zmožnost za dejanja ni omejena iz drugih razlogov nego iz razloga nedoletnosti.

Za namestitev nedoletnika je treba pritrditve njegovega zakonitega zastopnika.

Posebne zahteve za namestitev je presojati po predpisih, veljajočih za posamezne službene stroke različnih resortov.

Od namestitve so izključene tiste osebe, o kojih premoženju se je razglasil konkurz, dokler traja konkurzno razpravljanje.

§ 2.

Za namestitev je treba dovoljenja osrednjega oblastva, ako prosilec

1. še ni dosegel 18. leta starosti,
2. je že presegel 40. leto starosti in ni bil že doslej v državni službi,
3. je bil obsojen zaradi hudodelstva ali zaradi pregreška ali prestopka iz dobičkarije ali zoper javno nramnost,
4. je bil odpuščen iz državne službe ali je med tekočim disciplinarnim postopkom izstopil iz državne službe.

§ 3.

Namestitev uradnika, ki bi prišel s tem v razmerje službene nadrejenosti ali podrejenosti k drugemu uradniku, s katerim si je ali v navzgornji ali navzdolnji vrsti ali v stranski vrsti do vštetega tretjega kolena v sorodu ali svaštvu ali s katerim je v adopcijskem razmerju, je dovoljena samo z odobrenjem osrednjega oblastva.

§ 4.

Ako se pozneje pokaže, da si je uradnik po zvičajnosti pridobil namestitev, ker je pokazal neveljavne listine ali ker je zamočlal okoliščnosti, ki po veljajočih predpisih izključujejo namestitev, je zoper njega postopati po disciplinarni poti.

§ 5.

Kolikor mora biti po veljajočih predpisih pred namestitvijo pripravljalna služba, se določila o nameščanju primerno uporabljajo tudi na pripuščanje k pripravljalni službi.

§ 6.

O namestitvi se izda dekret, v katerem je navesti uradni naslov in prejemke.

Ako se namesti uradnik samo začasno, je namestitev v dekretu oznameniti za začasno.

Tudi o pripustitvi k pripravljalni službi se izda dekret.

§ 7.

Razmerje državne službe se začne z dnem, katerega se vroči namestilni (pripustilni) dekret, razen ako je v tem dekretu izrečno določen drug dan.

Služba se mora nastopiti dne, ki je oznamenjen v dekretu, in ako dan ni naveden, v štirinajstih dneh po vročitvi dekreta. V primeru zamude izgubi namestitev moč, ako se zamuda ne opraviči zadostno v nadaljnji dobi štirinajstih dni.

§ 8.

Med uradniki urada, ki mu je poverjena uprava denarja ali gradiva ali zaračunjevanje, potem med uradniki računskega oddelka ter med temi uradniki in uradniki njihovi kontroli odkazanih blagajnic in zaračunjajočih uradov ne sme biti razmerja sorodstva ali svaštva v § 3 oznamenjene vrste ali adopcijskega razmerja.

Tudi sicer je poskrbeti za to, da z razmerjem te vrste ne trpi službeni interesi.

Začetek službenega časa.

§ 9.

Službeni čas v zmislu tega zakona se začne pri novi ali zopetni namestitvi z dnem dejanskega nastopa službe, pri neposrednem prestopu iz drugega državnega službenega razmerja z dnem odpusta od tega.

Dan nastopa začasne službe velja za začetek službenega časa, ako je začasni službeni čas po § 61 všteven za odmero pokojninskega užitka.

Uradnik mora svoj namestilni dekret v štirinajstih dneh po nastopu službe predložiti predstojniku službenega oblastva; ta naj ukrene, da se začetek službenega časa vpiše v staležni izkaz.

Za službeno oblastvo je smatrati tisto oblastvo, čigar predstojnik je po veljajočih predpisih poklican neposrednje službeno nadzorovati uradnike.

Začasna služba.**§ 10.**

Službeno razmerje uradnika, ki je nameščen s pridržkom preklica, se lahko razveže vsakčas. Razvezo službenega razmerja je naznaniti uradniku en mesec poprej, ako niso v namestilnem dekretu ukrenjena druga določila.

Pripravljalna služba.**§ 11.**

Praktikanti so v pripravljalni službi. Natančnejša določila o pripravljalni službi se izdadó s posebnimi predpisi.

Službeno razmerje praktikanta se lahko razveže, poprašavši pristojno kvalifikacijsko komisijo, ako se pokaže, da praktikant nima sposobnosti za namestitev. V tem primeru mu je dovoliti, ako se je sicer vedel brez ugovora, odpravnino v izmeri enomesečnega adjuta.

Za razvezo službenega razmerja zaradi tega, ker ni za namestitev potrebnih preskušanj, so mero-dajni preskusni predpisi, ako niso v pripustilnem dekretu ukrenjena posebna določila.

Službena prisega in službena obljuba.**§ 12.**

Uradnik mora ob vstopu v stalno državno službeno razmerje priseči službeno prisego v roke uradnega predstojnika ali uradnika, ki mu predstojnik to naroči.

Obrazec prisege mora zapriseženec podpisati, ko je pristavil datum storjene prisege. Storjeno prisego je uradno posvedočiti na namestilnem dekretu ter navesti dan.

Primeri, v katerih se je doslej službena prisega prisegala cesarju v roke, ostanejo neizpremenjeni.

Začasno nameščeni uradniki in praktikanti morajo ob nastopu službe storiti obljubo dolžnosti, na katero se zmislu primerno uporabljajo določila o službeni prisegi.

Staležni izkaz.**§ 13.**

O vsakem uradniku se piše pri službenem oblastvu staležni izkaz, v katerega je vpisovati vse osebne podatke, ki so važni za državno službeno

razmerje vobče in zlasti za pomikanje v višje prejemke in za odmero pokojninskega užitka.

Uradnik mora povedati te podatke neposrednje po nastopu svoje službe in naznanjati vse izpremembe, kolikor ne sloné na odredbah predpostavljene oblastva.

Uradnik ima pravico vpogledovati v svoj staležni izkaz in delati prepise z njega.

Kvalifikacija.**§ 14.**

O uradnikih, za katere pride v poštev pomikanje po času, ter o praktikantih se pišejo tekoče kvalifikacijske tabele, v katere je vsako leto vpisovati kvalifikacijo.

Natančnejša določila se izdadó s posebnimi predpisi.

Prav tako se določi s posebnimi predpisi, v koliko se naj tudi za uradnike višjih činovnih razredov redno ponavljajoče se določa kvalifikacija.

§ 15.

Kvalifikacijske komisije se postavljajo:

- a) pri osrednjih oblastvih,
- b) pri oblastvih, neposrednje podrejenih osrednjemu oblastvu.

Ako se pri oblastvu, neposrednje podrejenem osrednjemu oblastvu, nemore postaviti kvalifikacijska komisija, mora načelnik osrednjega oblastva določitev kvalifikacije za uradnike, porabljane v službenem področju tega oblastva, odkazati drugi kvalifikacijski komisiji.

Za področje pravosodne uprave določi pravosodni minister z ukazom oblastva, pri katerih je postaviti kvalifikacijske komisije.

§ 16.

Kvalifikacijske komisije so sestavljene iz pet udov.

Redne ude komisije ter potrebno število nadomestnikov postavi predstojnik oblastva, pri katerem je postavljena komisija, z začetkom vsakega leta.

V komisiji predseduje po činu najstarejši redni ud.

Komisija sklepa z absolutno večino glasov.

Ako gre za določitev kvalifikacije strokovnega uradnika, vstopi, če za uradnike njegove službene stroke ni postavljena posebna kvalifikacijska komisija, strokovni poročevalec ali drug višji strokovni uradnik

na mesto po činu najmlajšega rednega uda kakor izreden ud s sklepajočim glasom v komisijo.

V primeru, omenjenem v § 15, odstavek 2, lahko zaukaže načelnik osrednjega oblastva, da vstopita v komisijo eden ali dva uradnika tistega oblastva, pri katerem se ni postavila kvalifikacijska komisija, namesto obeh po činu najmlajših rednih udov kakor izredna uda s sklepajočim glasom.

§ 17.

O uradnikih, ki niso pod neposredjim službenim nadzorstvom predstojnika oblastva, pri katerem je postavljena kvalifikacijska komisija, mora neposrednje predpostavljene predstojnik urada ali oddelka sestaviti § 19 ustrežajoč kvalifikacijski popis, ki je opremljen s potrebno utemeljitvijo. Popis je po službeni poti poslati komisiji.

Vmesna oblastva, ki so postavljena, (nadzorovalni organi) se morajo izjaviti o kvalifikacijskem popisu v vseh točkah, in sicer ako je njihovo mnenje različno, z navedbo razlogov.

§ 18.

Komisija določi kvalifikacijo, ako so predloženi popisi, ko jih je preskusila.

Posvetovanjem komisije je s posvetovalnim glasom privzeti praviloma personalnega poročevalca ter uradnika, kateremu je morda poverjeno redno uradno nadzorovanje, kolikor že ne pripadata komisiji.

Ako smatra komisija, da so potrebna dopolnilna pojasnila, se lahko pritegne tudi drug uradnik za dajanje pojasnil.

§ 19.

Določuje kvalifikacijo se je treba ozirati:

1. na strokovno izobrazbo (znanje predpisov, potrebnih za uradovanje),
2. na sposobnosti in pojmovanje,
3. na marljivost, vestnost in zanesljivost v izvrševanju službe,
4. na sposobnost za občevarje s strankami in za zunanjo službo,
5. na znanje jezikov,
6. na uspeh porabljanja,
7. na vedenje,
8. pri uradnikih, ki so na vodilnih službenih mestih ali gledé katerih pride v poštev, da se pokličejo na tako mesto, na pripravnost za to.

Posebne, za kvalifikacijo odločilne okolnosti je izrečno navajati.

Skupna presoja naj se glasi „odlično“, „prav dobro“, „dobro“, „manjše primerno“, ali „ne primerno“.

Vsi za sodelovanje v kvalifikacijskem postopku poklicani uradniki se morajo izvršujú svoj posel strogo držati vestnosti in nepristranosti. Kvalifikacijske komisije morajo zlasti tudi paziti na kolikor možno enakomernost v presojanju uradnikov.

§ 20.

Uradnika je obvestiti o skupni presoji.

On ima pravico pri službenem oblastvu vpo-gledati v svojo kvalifikacijsko tabelo (skupno presojo in posamezne točke) in delati prepise z nje.

Ako se skupna presoja ne glasi najmanj na „dobro“, lahko uradnik v štirih tednih po nje naznanilu vloži pri službenem oblastvu pritožbo, o kateri odloča kvalifikacijska komisija osrednjega oblastva.

II. Oddelek.

Dolžnosti.

Obče dolžnosti.

§ 21.

Uradnik je dolžen biti cesarju zvest in pokoren in se neprelomno ravnati po državnih osnovnih zakonih ter po drugih zakonih. Z vso močjo in z vso vnetostjo se mora posvetiti službi in vestno, nepristransko in nesebično izpolnjevati dolžnosti svoje službe, vsakčas paziti na varovanje javnih interesov ter se ogibati vsega in po močeh odvrčati, kar bi jim moglo biti škodljivo ali bi moglo zavirati redni tek uprave.

Službena pokorščina.

§ 22.

Uradnik je dolžen pokoriti se službenim zaukazom svojih predpostavljencev in izvršujú jih paziti na poverjene mu interese službe, kar najbolje zna in more.

Ako zahtevajo važni oziri službe, mora uradnik po naročilu svojih predpostavljencev pri oblastvu, pri katerem službuje, ali pri drugih državnih oblastvih začasno oskrbovati tudi uradna opravila, ki ne spadajo k navadnim službenim opravilom uradnikov iste službene stroke.

Uradna molčečnost.

§ 23.

Uradnik mora o vseh stvareh, ki jih je izvedel izvršuje službo ali v zvezi s svojim uradnim štaljščem in ki jih je treba ohraniti tajne v interesu države ali strank ali sicer iz službenih oziror ali ki so mu bile izrečno oznamenjene za zaupne, nastrožje molčati nasproti vsakomur, kateremu ni dolžen uradno poročati o takih stvareh.

Izjema od tega nastopi samo toliko, kolikor se je uradnik za določen primer odvezal dolžnosti varovati uradno tajnost.

Dolžnost uradne molčečnosti traja neizpremenjeno dalje tudi v razmerju izven službe in v pokoju ter po razvezi službenega razmerja.

Uradnikom, ki so poklicani udeležiti se odločbe o stvareh strank, je prepovedano izvenuradno izražati svoje mnenje o tekoči stvari stranke ali o izteku, ki ga bo najbrže imela.

Vedenje.

§ 24.

Uradnik mora v službi in izven službe varovati stanovski ugled, se vedno vesti v soglasju z zahtevami discipline in se ogibati vsega, kar bi moglo kratiti spoštovanje in zaupanje, ki ga zahteva njegova služba.

Tudi v pokoju je uradnik dolžen se vesti stanovskemu ugledu primeruo.

§ 25.

Uradniku je prepovedano udeleževati se društva, ako to nasprotuje dolžnostim uradnika zaradi stremljenj društva ali zaradi načina društvenega delovanja.

Pravtako je prepovedano sklepati zveze, ki zasledujejo namen motiti ali ovirati uradni ali službeni obrat.

Noben uradnik ne sme pripadati inozemski družbi, ki zasleduje politične namene.

§ 26.

Uradnik se mora nasproti svojim predpostavljencem vesti spoštljivo in se v občeivanju z uradnimi tovariši in podrejenci vesti dostojno.

V službenem občeivanju s strankami je treba varovati potrebno dostojnost. V službenih željah se mora nasproti strankam vesti uslužno v pripustnih mejah.

§ 27.

Vse želje, opozoritve in pritožbe v službenih ali službeno razmerje zadevajočih osebnih stvareh mora uradnik praviloma predložiti po službeni poti, vsekakor pa edinole predpostavljenim oblastvom; nemudoma jih je poslati za uradno obravnavanje poklicanemu oblastvu, ki mora ukreniti pripravno odredbo, ko se je, ako treba, pojasnil učin.

Pritožbe zoper službene zaukaze predpostavljencev nimajo odložive moči.

Prihajanje v urad.

§ 28.

Ako uradnik ni izrečno odvezan redno prihajati v urad ali ako ni opravičena njegova odsotnost od službe, se mora natančno držati predpisanih uradnih ur. Po potrebi službe je uradovanje raztegniti tudi čez uradne ure.

Uradniku je omogočiti nedeljski počitek toliko, kolikor je to združljivo z neogibnimi zahtevami službe.

§ 29.

Ako je uradnik zaradi bolezni ali začasno iz drugih tehtnih razlogov zadržan opravljati svojo službo, mora to čim prej naznaniti službenemu oblastvu in na njegovo zahtevanje primerno izkazati vzrok zadržka.

Uradnik, ki je zaradi bolezni odsoten od službe, je dolžen se na oblastven zaukaz dati preiskati po uradnem zdravniku.

Opravičena, zlasti vsaka z boleznijo povzročena ali na zdravstveno-policijskih predpisih osnovana odsotnost od službe nima posledice, da bi se kratili prejemki ali da bi se zadrževalo pomikanje v višje prejemke.

Ako izostane uradnik svojevoljno dalje nego tri dni od službe, ne da bi dokazal zadosten opravičevalni vzrok, izgubi, ne kraté njegove disciplinarne odgovornosti, svoje prejemke za dobo neopravičene odsotnosti. Že izplačani prejemki se odtegnejo od prihodnje kvote prejemka.

Vojaška služba.

§ 30.

V času vojaškega prezentnega službovanja ostane uradniku varovano njegovo mesto po činovnem razredu.

V času vojaškega prezentnega službovanja (vojaške izučbe) do dobe desetih tednov ter v času obdobje orožne vaje ostane uradniku užitek njegovih prejemkov; tudi se v teh primerih šteje čas za pomikanje v višje prejemke. Kadar se izjemoma pritegnejo rezervniki in nadomestni rezervisti na aktivno službovanje v miru, lahko osrednje oblastvo v ozira vrednih primerih dovoli enako ravnanje tudi za daljšo dobo.

Uradnikom, ki se pritegnejo, da odslužijo zakonito eno leto ali dalje trajajočo vojaško prezentno službo, je ustaviti prejemke. Čas takega službovanja ni všteven za pomaknitev v višje prejemke.

V koliko ostane uradniku v času aktivnega vojaškega službovanja v primeru mobilizacije (dopolnitve na vojni stalež) ali sklica črne vojske užitek njegovih prejemkov, se določi z veljajočimi posebnimi zakonitimi zaukazi. Čas takega službovanja se šteje za pomikanje v višje prejemke.

Ako hoče uradnik izven primera mobilizacije (dopolnitve na vojni stalež) brez zakonite dolžnosti prostovoljno odriniti v vojaško službovanje ali začasno ostati v tem službovanju, mu je treba za to posebnega dopusta, za čigar dovolitev veljajo določila § 44.

V primeru mobilizacije (dopolnitve na vojni stalež) mu je treba za tako vojaško službovanje odobrenja osrednjega oblastva. To odobrenje se sme odreči le zaradi službene neizogibne potrebe.

Bivanje.

§ 31.

Uradnik je dolžen svoje stalno stanovališče izbrati tako, da more točno izpolnjevati vse službene dolžnosti. Službenemu oblastvu mora naznaniti svoje stanovališče in javiti vsako premembo.

Opravičeno od službe odsoten uradnik mora naznaniti službenemu oblastvu, ako hoče bivati izven svojega stalnega stanovališča.

Uradniki, ki imajo dopust, morajo naznaniti službenemu oblastvu naslov, na katerega se jim morejo po najkrajši poti pošiljati uradna obvestila, uradniki v časnem pokoju pa oblastvu, pri katerem so bili nazadnje v službi.

V koliko se mora z ozirom na posebne službene razmere omejiti odstranjevanje uradnika iz uradnega kraja tudi izven uradnih ur, se določi z odredbo osrednjega oblastva. V nenavadnih okoliščinah lahko tudi predstojnik službenega oblastva začasno zaukaže take omejitve.

Ženitev.

§ 32.

Ako se uradnik oženi, mora to v štirinajstih dneh naznaniti službenemu oblastvu.

Isto velja za uradnike v časnem pokoju.

Postransko opravilo.

§ 33.

Uradnik se poleg svoje službe ne sme baviti z opravilom in ne sme sprejeti službe, ki bi mogla nasprotovati dostojnosti in ugledu njegovega urada ali ki bi ga mogla ovirati v popolnem in natančnem izpolnjevanju njegovih službenih dolžnosti ali bi mogla izzvati domnevanje pristranosti v izvrševanju službe.

Prepovedano je uradniku udeleževati se uprave delniških ali drugih na dobiček merečih družb v načelstvu, v upravnem ali v nadzornem svetu.

Izjemoma sme osrednje oblastvo dovoliti brezplačno udeležbo v vodstvu podjetij te vrste, ako je to v neposrednem državnem interesu. Takega dovoljenja ni treba, ako gre za podjetje, ki ima edinole namen pospeševati človekoljubna stremljenja ali gospodarske razmere javnih uradnikov ali njihovih svojcev.

Vsako pridobitno postransko opravilo je naznaniti službenemu oblastvu.

§ 34.

Noben uradnik ne sme v stvareh, ki so v zvezi z nalogami njegovega poklica, brez dovoljenja službenega oblastva izvensodno oddati mnenja kakor izvedenec. Dovoljenje je podeliti tedaj, kadar je po predmetu in namenu mnenja z ozirom na stališče in delokrog uradnika izključeno, da bi to škodovalo službenim interesom.

Sprejemanje daril.

§ 35.

Uradnik ne sme, ne gledé na naklonitve, ki jih prejema po predpostavljene oblastvu, sprejemati daril v denarju ali denarni vrednosti, ki se z ozirom na njegovo uradovanje posrednje ali neposrednje ponujajo njemu ali njegovim svojcem, ali si s katerokoli pretvezo pridobiti druge koristi.

Za sprejemanje častnih daril je potreba privoljenja službenega oblastva.

III. Oddelek.

Pravice.

Mesto po činovnem razredu.

§ 36.

Stalno nameščenim uradnikom ima pravico do mesta po činovnem razredu, ki ustreza njegovi stalni namestitvi in pozneje njegovi zadnji povišbi, ki pa ne osnuje pravice do določenega načina porabljanja.

Z začasno namestitvijo se, ako v dekretu ni določeno nič drugega, ne osnuje pravica do stalne namestitve ali do puščanja v začasni službi.

Prevzetje uradnika v drugo službeno stroko se lahko naveže na pogoje, da se odreče mestu po činovnem razredu, ki ga je imel doslej.

Da spadajo k isti službeni stroki v zmislu tega zakona, je smatrati vsa službena mesta v različnih resortih, za kojih dosego so v bistvenem določene enakovrstne zahteve.

Službeni čin.

§ 37.

Službeni čin se določa z dobo službenega časa, prebitega v isti službeni stroki v dotičnem činovnem razredu ali z značajem tega činovnega razreda. Pri tem ne pridejo v poštev dobe, ki niso vštene za pomikanje po času ali za katere je bil uradnik izključen od pomaknitve v višje prejemke.

Kolikor se ne podaja določna činovna vrstitev že iz tega, so za nje presojo po vrsti merodajne naslednje okolnosti:

1. činovno razmerje v bližnjem nižjem činovnem razredu,
2. doba državnega službenega časa, vštevnege za odmero pokojninskega užitka,
3. doba ne vštevnege efektivnega državnega službenega časa,
4. starost.

Praktikanti se vrsté med seboj po dobi službenega časa, prebitega v isti službeni stroki enakega resorta in vštevnege za pomikanje v višje adjute.

§ 38.

Uradnik se lahko odreče svojemu službenemu činu. Za tako odreko je treba odobrenja.

Odobrena odreka činu je nepreklicna. Uradnik je na podlagi odobrene odreke uvrstiti tako, da se ne vpoštevajo v § 37 navedene okolnosti, kolikor se razteza odreka nanje.

§ 39.

Oblastva, ki so poklicana pisati osebni stalež, morajo imeti v seznamkih, ločenih po službenih strokah in činovnih razredih, po obstoječi organizaciji službe istemu osebnemu staležu pripadajoče uradnike zabeležene v zakonitem činovnem redu.

Posamezne činovne seznamke je sklepati vsako leto po stanju z dne 31. decembra in jih poslati vsem oblastvom, pri katerih službujejo uradniki, ki so vzprejeti v činovni seznamke.

Uradni predstojniki morajo vsakemu pri oblastvu službujočemu uradniku izročiti činovni seznamke, ki se ga tiče, na vpogled. Uradniku je dano na voljo zoper določitev njegovega čina v štirinajstih dneh po vpogledu pri službenem oblastvu vložiti pritožbo na načelnika osrednjega oblastva.

Uradni naslovi.

§ 40.

Uradni naslovi v različnih službenih strokah in resortih se določajo s cesarjevim zaukazom.

Uradnik je upravičen imeti uradni naslov in ima pravico do tega, da ga tako v službenem občevanju kakor tudi v uradnih objavah nazivljajo s tem naslovom.

Za uradni naslov uradnika je smatrati tisti naslov, ki se mu je prisodil na podlagi veljajočih predpisov ob njegovi namestitvi, pri njegovem zadnjem povišanju ali ob premembi njegove službene določbe, povzročni z imenovanjem. Ako se je uradniku podelil naslov, ki ustreza višjemu stališču po činovnem razredu v isti službeni stroki, velja ta naslov za njegov uradni naslov.

Izven službe postavljenim uradnikom ter uradnikom v pokoju gre pravica dalje imeti svoj uradni naslov. Toda pri vseh oficijelnih povodih in pri vseh izdajah morajo svojemu naslovu pristaviti pripomnjo, ki označenja razmerje izven službe (razmerje pokoja).

Uniforma.

§ 41.

Uradnik ima pravico v tuzemstvu nositi uniformo, ki ustreza po veljajočem predpisu o unifor-

miranju njegovemu mestu po činovnem razredu in njegovi resortni pripadnosti.

Začasno nameščenemu uradniku gre uniforma, ustrezajoča mestu, ki ga opravlja začasno. Uniforma uradnika, ki ima naslov, ustrezajoč višjemu mestu po činovnem razredu v isti službeni stroki, ali značaj višjega činovnega razreda, se določa po višjem mestu v činovnem razredu.

Praktikanti v § 52 pod A oznamenjene uradniške skupine imajo pravico nositi uniformo, ki gre uradnikom XI. činovnega razreda.

Na uradnike, postavljene izven službe, ter na uradnike v pokoju se uporabljajo za aktivne uradnike veljavajoči predpisi o nošenju uniforme.

V koliko so uradniki dolžni v službi nositi uniformo, se določi v posameznih resortih s posebnimi predpisi.

Prav tako se uravna nošenje uniforme v inozemstvu s posebnimi predpisi.

Dopust.

§ 42.

Vsak uradnik ima pravico do vsakoletnega dopusta za oddih, ako temu ne nasprotujejo nujni službeni oziri.

Čas dopusta je določiti po službenih razmerah.

Najmanjša izmera dopusta se določa:

za praktikante in uradnike XI. činovnega razreda s štirinajstimi dnevi,

za uradnike s prejemki X. in IX. činovnega razreda s tremi tedni,

za uradnike s prejemki VIII. in VII. činovnega razreda s štirimi tedni in

za uradnike od VI. činovnega razreda navzgor s petimi tedni.

V dopust za oddih ni vračunati dopusta, podeljenega iz posebnega povoda, ako se je raztezal samo na dobo, ki jo je zahteval povod.

Ako se preseže dopust, je to enačiti, kakor da kdo samovoljno izostane iz urada.

§ 43.

Dovolitev dopusta ne izključuje izpreminjajoče odredbe, ki je potrebna iz posebnih službenih ozirrov. Toda nastop ali nadaljevanje dopusta je omogočiti,

čim to dopušča služba. Če se kdo nepričakovano pokliče nazaj z dopusta, se povrnejo za potovanja, povzročena s tem, normalni potni stroški.

Ako se zaprošeni dopust za oddih sploh ni mogel dovoliti ali ne v polni zakoniti izmeri, se je na to ozirati v prihodnjem letu, kadar se določa doba dopusta za oddih.

§ 44.

Podelitev dopusta za več nego tri mesce se lahko naveže na pogoje, da odpadejo prejemki za dobo, ki presega zakonito dobo dopusta, in da se ne zaračuni za pomikanje v višje prejemke in za odmero pokojninskega užitka.

Ako je trajalo razmerje dopusta že eno leto, je nadaljnjo podelitev dopusta navezati na vse v sprednjem odstavku navedene pogoje. Toda omenjeni pogoji se lahko docela ali deloma opusté, ako je daljši dopust želeti iz javnih ozirrov.

Ob preračunu enoletne dobe dopusta je vmes ležeče aktivno službovanje samo tedaj smatrati za prestanek, ako doseže najmanj polovico dobe neposrednje poprej užitega dopusta. V tem primeru je računati leto šele od konca službovanja naprej, ki je med obema dobama dopusta. Ako je vmesno službovanje krajše, je ob preračunu enoletne dobe dopusta sešteti posamezne oddelke dopusta.

Prejemki.

§ 45.

Stalno nameščeni uradnik ima pravico do prejemkov (plače in aktivitetne ali funkcijske doklade), ki ustrezajo po veljavajočih zakonih njegovemu mestu po činovnem razredu, ako mu zaradi pomikanja po času ne gredo višji prejemki.

To določilo se zmislu primerno uporablja na začasno nameščene uradnike.

§ 46.

Praktikanti v § 52 pod A in B oznamenjeih uradniških skupin dobivajo od 1. dne mesca, ki sledi začetku službenega časa, na leto 1000 K adjuta, praktikanti ostalih skupin od istega dneva naprej adjutum v znesku 600 K na leto.

Adjutum se zviša po poldrugoletnem zadovoljujočem porabljanju v isti službeni stroki enakega resorta za letni znesek 200 K.

§ 47.

Užitek prejemkov se začne, ako v dekretu ni določenega nič drugega, v primeru nove ali zopetne namestitve s prvim dnev mesca, ki sledi začetku službenega časa, sicer pa s prvim dnev mesca, ki sledi imenovanju, povišanju ali pomaknitvi. Ako se premeni službeni kraj, gre uradniku novemu službenemu kraju ustrezajoča aktivitetna (funkcijska) doklada od prvega dne mesca, ki sledi odvezi uradnika od njegovega dosedanjega porabljanja.

Ako kdo umre, se ustavijo prejemki z zadnjim dnev mesca smrti, ako se drugače razveže službeno razmerje, z zadnjim dnev mesca, v katerem je uradnik dejansko izstopil iz tega razmerja ali bil z dekretom odpuščen.

Ako se izpremeni izmera prejemkov, se ustavijo prejšnji prejemki z zadnjim dnev mesca, ki je bil pred užitkom novih prejemkov.

§ 48.

Prejemki gredó v mesečnih obrokih, ki so plačni prvega dne vsakega mesca naprej.

Aktivitetna doklada se izplačuje s pogoji, ki se določijo s posebnimi predpisi, na zahtevanje uradnika, ne kraté določila prvega odstavka, tudi v četrletnih obrokih naprej. Ako se v dotičnem četrletju ustavi aktivitetna doklada iz drugega razloga in ne za to, ker je uradnik umrl, mora uradnik vrniti mesečne obroke, izplačane pred nastopom plačnosti. Natančnejša določila o tem povračilu se ukrenejo s posebnimi predpisi.

Povišanje v višje činovne razrede.

§ 49.

Povišanje v višje činovne razrede se godi neodvisno od dob za pomikanje po času s tem, da se podeli službeno mesto višjega činovnega razreda.

Pri tem so merodajna posebna sposobnost za to mesto, usposobljenost, porabnost in zanesljivost.

O vsakem povišanju v višji činovni razred se izda dekret, v katerem je navesti uradni naslov, prejemke in dan povišanja.

Pomikanje v višje prejemke.**a) Pomikanje v višje plačilne stopnje.**

§ 50.

Uradnik se pomakne v višjo plačilno stopnjo istega činovnega razreda, čim je dovršil zakonito dobo sprejemki neposrednje prejšnje plačilne stopnje, ako ni po posebnih zakonitih določilih izključen od pomaknitve v plačilno stopnjo, ki pride v poštev.

Zakonita doba znaša v XI., X. in IX. činovnem razredu tri leta, v ostalih činovnih razredih štiri leta.

Ako se kdo novo ali zopet namesti v državnem službenem razmerju, podvrženem temu zakonu, sme osrednje oblastvo v posebnih okoliščinah dovoliti, da se vračuni določena doba za uvrstitev ali pomaknitev v višjo plačilno stopnjo.

Ako se kdo prevzame v drugo službeno stroko, se lahko stavi pogoj, da ostane v dosednji službeni stroki prebiti čas docela ali deloma nepoštevan za pomikanje v višje plačilne stopnje.

b) Pomikanje po času (pomikanje v prejemke višjega činovnega razreda).

§ 51.

Pomikanje po času je pomikanje v prejemke (plačo in aktivitetno doklado) vsakočasno bližnjega višjega činovnega razreda, ne da bi se izpremenilo mesto po činovnem razredu, in pomikanje v nadaljnje plačilne stopnje tega činovnega razreda.

V prejemke vsakočasno bližnjega višjega činovnega razreda se pomakne uradnik po razkazu § 52, čim je v isti službeni stroki prebil v tem razkazu določeni službeni čas (doba za pomikanje po času) s prejemki neposrednje prejšnjega činovnega razreda.

Pomikanje po času je odvisno od tega, da se z uspehom naredé predpisane strokovne preskušnje. Pripustitev k preskušnji se ne sme odreči, ako so dani za to določeni uveti.

Kvalifikaciji „manj primerno“ in „ne primerno“ ovirata pomikanje po času; leta, za katera se je podelila taka kvalifikacija, niso vštevna za pomikanje po času.

Uradniki, ki so dovršili 60. leto starosti in 35. službeno leto, so izključeni od pomikanja po času.

Ako se kdo novo ali zopet namesti v državnem službenem razmerju, podvrženem temu zakonu, ter ako se prevzame v drugo službeno stroko, sme osrednje oblastvo v posebnih okolišnih dovoliti, da se zaračuni določena doba za pomikanje po času.

§ 52.

Za pomikanje po času se razlikuje pet uradniških skupin po tem, kakor je za namestitev v dotični službeni stroki načeloma predpisana naslednja predizobrazba:

A. popolna srednješolska in visokošolska izobrazba,

B. dovršitev srednjega učilišča in visokošolskega tečaja ter uspešna oprava državne preskušnje na visoki šoli,

C. dovršitev srednjega učilišča,

D. dovršitev štirih nižjih razredov srednjega učilišča ali z meščansko šolo združenega enoletnega učnega tečaja in uspešna oprava posebne strokovne preskušnje,

E. drugačna čez ljudskošolsko izobrazbo segajoča predizobrazba.

Dobe za pomikanje po času so naslednje:

Doba službenega časa s prejemki	v skupini				
	A	B	C	D	E
	l e t				
XI. činovn. razreda	—	3	6	6	6
X. " "	5	5	6	7	9
IX. " "	6	7	7	9	—
VIII. " "	6	10	—	—	—

Z ukazom se določijo učilišča, ki jih je smatrati za srednja v zmislu tega zakona, in se uvrstijo posamezne uradniške kategorije različnih službenih strok in resortov v skupine tega razkaza.

Pomikanje posameznega uradnika po času se ravna edinole po dobah za pomikanje, ki so določene za njegovo skupino.

§ 53.

Ako so pri uradniku, ki je dosegel pravico do pomaknitve po času, izza zadnje določitve kvalifikacije nastopile okoliščine, zaradi katerih je dvomljivo, ali se more njegova kvalifikacija oznameniti še

za dobro, se odloži odločba o pomaknitvi po času do prihodnje določitve kvalifikacije.

c) Skupna določila.

§ 54.

Ob preračunu za pomaknitev v višje prejemke predpisane dobe se ne vpoštevajo po določilih tega zakona za dotično pomaknitev ne vštene ter tiste dobe, za katere je bil uradnik iz zakonito omenjenih razlogov izključen od take pomaknitve.

Uradniki, zoper katere je uveden disciplinarni postopek ali ki so začasno odstavljani zaradi postopka, da se postavijo pod skrbstvo, ali konkurznega postopka ali iz drugega razloga, se ne morejo pomakniti v višje prejemke, dokler ni sklenjen disciplinarni postopek ali ni razveljavljena začasno odstavitev.

§ 55.

Uradnik se pomakne v višje prejemke na njegovo zglasitev nazaj segajoč na dan, ki neposrednje sledi poteku dobe za pomikanje (pripadni dan).

O vsaki pomaknitvi v višje prejemke se izda dekret, v katerem je navesti prejemke in pripadni dan.

Imenovanje praktikantov za uradnike.

§ 56.

Praktikanti se imenujejo za uradnike najnižjega činovnega razreda, ki pride v poštev pri dotični uradniški kategoriji, ako so prebili v pripravljalni službi v naslednjem navedeni čas (doba za povišanje) v isti službeni stroki enakega resorta in ako so z uspehom naredili po veljajočih predpisih za namestitev potrebne strokovne preskušnje.

Doba za povišanje znaša za praktikante v skupinah A, B in C tri leta in v skupinah D in E štiri leta.

Določila o izključitvi ali zadrževanju in o času veljavnosti pomaknitve uradnika v višje prejemke se zmislu primerno uporabljajo na imenovanje praktikantov za uradnike.

Posebna določila za že nameščene uradnike in praktikante.

§ 57.

Na že nameščene uradnike se uporabljajo določila o pomikanju po času z nastopnimi prejemkami:

- a) Tistim uradnikom skupin *D* in *E*, ki so ob času, ko dobi ta zakon moč, prebili najmanj štiri službena leta kakor uradniki ali osem službenih let kakor praktiki in uradniki, gre pravica do pomikanja po času po naslednjem razkazu:

Trajanje službenega časa s prejemki	V skupini	
	D	E
	l e t	
XI. činovnega razreda . . .	6	6
X. " " " " . . .	6	7
IX. " " " " . . .	8	—

- b) Uradniki, ki so ob času, ko dobi ta zakon moč, v svojem činovnem razredu že dovršili dobo za pomikanje po času, se pomaknejo, ako so vsaj „dobro“ kvalifikovani, vsekakor v začetne prejemke bližnjega višjega činovnega razreda. Ako je civilni državni službeni čas, ki so ga prebili v isti službeni stroki in ki je všteven za odmero pokojninskega užitka, daljši nego skupni službeni čas, ki je po dobah za povišanje in pomikanje v tem zakonu potreben za dosego teh začetnih prejemkov, se priračuni ta časovna razlika (kar je več skupnega službenega časa) do najvišje izmere štirih let za pomaknitev v višje prejemke in se v danem primeru nakaže primerno višji prejemek.

- c) Ako doba za pomikanje po času še ni bila minila tedaj, ko je dobil ta zakon moč, je tistim uradnikom, kojih za odmero pokojninskega užitka všteveni civilni državni službeni čas v isti službeni stroki je bil ob času dosege prejemkov njihovega tačasnega činovnega razreda daljši nego službeni čas, ki je po predpisih za povišanje in pomikanje tega zakona potreben za dosego prejemkov tega činovnega razreda, je to časovno razliko (kar je bilo prej več službenega časa) do najvišje izmere štirih let priračuniti za pomaknitev v višje prejemke k že dovršenemu delu dobe za pomikanje po času in v danem primeru nakazati primerno višji prejemek.

- d) Ako je uradnik ob času, ko dobi ta zakon moč, v najvišjem činovnem razredu, čigar prejemki so dosežni s pomikanjem po času, mu je to, kar je bilo prej več službenega časa in se

pokaže po določilih pod lit. e), do najvišje izmere štirih let priračuniti za pomaknitev v višje plačilne stopnje in v danem primeru nakazati primerno višji prejemek.

- e) Uradnikom, ki so bili pred svojo namestitvijo v državnem, ne pod ta zakon spadajočem, ali v drugačem javnem službenem razmerju ali ki so bili prevzeti iz druge službene stroke, lahko osrednje oblastvo v zmislu § 51, odstavek 6, dodatno dovoli, da se jim priračuni doba do najvišje izmere štirih let za pomikanje v višje prejemke, ako prosijo za to v enem letu potem, ko je dobil ta zakon moč.

- f) Čas, ki ga je kdo prebil med civilno državno službo v vojaški prezentni službi, se zaračuni do najvišje izmere enega leta za pomikanje po času.

- g) V prvih petih letih potem, ko je dobil ta zakon moč, je tistim uradnikom, ki bi bili od pomikanja po času izključeni samo zaradi tega, ker nimajo potrebne višje strokovne preskušnje, ob prav dobri kvalifikaciji izpregledati to preskušnjo. Po preteku tega časa se more preskušnja izpregledati iz posebnega ozira vrednih razlogov.

- h) Uradniki, ki imajo več službenega časa (lit. b) do d)) in ki so ob času, ko dobi ta zakon moč, že dovršili 60. leto starosti in 35. službeno leto, niso iz tega razloga izključeni od pomikanja po času, dokler odbivši to, kar je več vštevnega službenega časa, od njihove življenjske in službene starosti ni prekoračena ena izmed starostnih mej.

Določila uvoda in lit. b) veljajo zmislu primerno za imenovanje praktikantov za uradnike.

Postranski prejemki in postranske pristojbine.

§ 58.

Ali, v kateri izmeri in s katerimi uveti in pogoji gre uradniku za dobo določnega porabljanja pravica do uradnega ali naturalnega stanovanja, ako ga ni, do stanovanjskega namestka (stanarinskega doplačila) ali do kakršnihkoli postranskih prejemkov v denarju ali v naturalijah, se določi s posebnimi predpisi.

Pravica do normalnih dnevnščin, do potnin in nadomestnin, kadar se kdo službeno porablja zunaj,

ter do selilnih pristojbin se ravna po predpisih, izdanih o tem.

Predplačilo na plačo.

§ 59.

Stalno nameščenemu uradniku, ki je vsled bolezni ali nezgod brez krivde zabredel v bedo, se podeli na prošnjo brezobrestno, najdalje v dveh letih povratno predplačilo iz državnih novcev do višine kvote trimesečne plače, kolikor njegovi prejemi niso že obremenjeni do dopustne najvišje izmere.

Dalje segajoča ugodnost ob dovoljevanju predplačil na plačo je pridržana preudarku pristojnega oblastva, kateremu je v teh primerih prepuščeno tudi določiti pogoje povračanja ter morda potrebne zagotovilne naredbe.

Pokojninski in preskrbninski užitki.

§ 60.

Pravico uradnika do pokojninskega užitka (odpravnine) ter pravice zaostalih uradnika do posmrtnih četrti in do preskrbninskih užitkov (odspravnine) je presojali po veljajočih predpisih z izpremembami, ki se podajajo iz tega zakona.

Te izpremembe se ne uporabljajo na uradnike in zaostale uradnikov, ki že prejemajo pokojninske in preskrbninske užitke, ko dobi ta zakon moč.

§ 61.

Odmerja se pokojninski užitek je preračuniti službeni čas, prebit v drugem državnem službenem razmerju, po določilih, ki se uporabljajo na uradnika ob času njegove vpokojitve, kolikor ni preračun po predpisih, merodajnih za prejšnje službeno razmerje, zaukazan tudi za primer prestopa.

V začasnem službenem razmerju prebiti čas je, ako se uradnik neposrednje nato namesti stalno, za odmero pokojninskega užitka enačiti službenemu času, prebitemu v stalni namestitvi.

Z ukazom je določiti, s katerimi pogoji je za ovedbo pokojnine kakor pisarniški oficijant po veljajočih predpisih vstevni ali sicer v nejavnopравни državni pomožni službi prebiti čas, ako je bil neposrednje pred imenovanjem za uradnika, preračuniti, kadar se odmerja pokojninski užitek.

§ 62.

Ako postane uradnik zaradi oslepelosti ali umobolnosti brez svoje premišljene krivde nesposoben za nadaljnje službovanje in za vsak drug pridobitek, se mu priračuni k njegovemu vstevnemu službenemu času deset let za odmero pokojninskega užitka.

Isto velja, ako postane uradnik vsled nezgode brez svoje premišljene krivde nesposoben za službo, z nastopnimi pogoji:

1. Nezgoda je morala zadeti uradnika v izvrševanju določenega službenega opravila in biti z njim v neposrednji zvezi;

2. dokazano mora biti z uradoma uvedeno preiskavo državnega zdravnika, da je nesposobnost za službo zvrčati edinole na nezgodo;

3. nesposobnost za službo mora nastopiti v enem letu po nezgodi;

4. pravica do pogodovane odmere pokojninskega užitka se mora v enem letu po nastopu nesposobnosti za službo zahtevati pri službenem oblastvu.

V posebnega ozira vrednih okoliščinah sme osrednje oblastvo v primerih odstavka 2 dovoliti pokojninski užitek tudi v še višji izmeri do polnega zneska prejemkov, vstevnih za odmero pokojninskega užitka.

Ako postane uradnik vsled druge nego v prvem odstavku oznamenjene hude in neozdravne bolezni, ki si jo je nakopal brez svoje premišljene krivde, nesposoben za nadaljnje službovanje in za vsak drug pridobitek, mu sme osrednje oblastvo za odmero pokojninskega užitka k njegovemu vstevnemu službenemu času priračuniti dobo do desetih let.

Ako je uradnik zavezan zavarovanju zoper nezgode, je zvišbo pokojnine prikrajšati za znesek njegove rente za nezgodo.

Na praktikante se uporabljajo spredaj stoječa določila z izpremembo, da stopi na mesto tam določene ugodnosti prisodba pokojninskega užitka v izmeri adjuta, prejemanega v merodajnem času.

§ 63.

Ako je uradnik umrl vsled nezgode, ki ga je zadela brez njegove premišljene krivde, in ako so, zmislu primerno uporabljaje določila § 62, št. 1 do 4, dani tam oznamenjeni pogoji, dobé njegovi

zaostali, ako umrli še ni bil pridobil pravice do pokojninskega užitka, normalne preskrbninske užitke.

Ako je uradnik že imel pravico do pokojninskega užitka, sme osrednje oblastvo v posebnega ozira vrednih okoliščinah dovoliti višje nego normalne preskrbninske užitke, in sicer zaostalim uradnika uživajočega prejemke XI., X. ali IX. činovnega razreda do izmere preskrbninskih užitkov drugega višjega činovnega razreda, zaostalim drugih uradnikov pa do izmere preskrbninskih užitkov prihodnjega višjega razreda.

§ 64.

Pokojninski užitek uradnika je odmeriti na podstavi prejemkov, do katerih je imel pravico ob času vstopa.

Preskrbninski užitki zaostalih se odmerjajo po tistem činovnem razredu, ki ustreza uradnikovi plači, vštveni za odmero pokojninskega užitka. Ako je bil pa uradnik dosegel že pravico do prejemanja najvišje plačilne stopnje svojega činovnega razreda, je preskrbninske užitke zaostalih odmeriti po bližnjem višjem činovnem razredu, razen če je uradnik zaradi izključitve od pomikanja po času ostal v najvišji plačilni stopnji ali je bil ob času svoje smrti zaradi disciplinarne kazni izključen od povišanja v višji činovni razred.

§ 65.

Posmrtna četrt gre vdovi. Ako sta zakonca opustila zakonsko združbo — razen ako sta samo zaradi vzgoje otrok, iz zdravstvenih ozirav, iz gospodarskih ali sličnih ne v njihovih osebnih odnosjih ležečih razlogov živela ločeno — tedaj vdova nima pravice do posmrtna četrti.

Ako uradnik ni zapustil upravičene vdove, gre posmrtna četrt nerazdelno najprej zakonskim potomcem, ki so bili v oskrbi umrlega uradnika in, če ni takih potomcev, tistim zakonskim potomcem, ki so iz svojih novcev plačali stroške stanu primerne pogreba ali — ako je bilo za pogreb preskrbljeno drugače — ki so umrlemu stregli v njegovi zadnji bolezni pred smrtjo.

Določilo drugega odstavka se zmislu primerno uporablja v prid zakonitim dedičem po samskem ali vdovelem uradniku brez otrok.

V vseh drugih primerih se lahko posmrtna četrt dovoli docela ali deloma osebam, ki so dokazno plačale pogrebne stroške iz svojega ali umrlemu stregle v njegovi zadnji bolezni pred smrtjo.

§ 66.

Normalni pokojninski užitek (odpravnina) se preračuni na podstavi podatkov, ki so na razpolaganje po staležnem izkazu.

Ako zahteva uradnik višji normalni pokojninski užitek, začne šele od časa uveljave in dokaza te pravice prejemati višji pokojninski užitek, razen ako more dokazati, da ga ne zadeva krivda na pomanjkljivem ali nepravilnem vpisu v staležnem izkazu.

To določilo se uporablja zmislu primerno, ako zahteva uradnik tekoč pokojninski užitek, ki mu ne gre po podatkih staležnega izkaza. Znesek eventualno prejete odpravnine je v takem primeru izterjati v primerni dobi odbivši ga od pozneje prisojenega tekočega pokojninskega užitka.

IV. Oddelek.

Izpremembe v službenem razmerju in njega razveza.

Premestitev.

§ 67.

Uradnik se sme v službeni stroki in resortu, kateremu pripada, uradoma premestiti na drugo mesto.

Ob vsaki premestitvi se je ozirati na to, da more uradnik po svoji usposobljenosti v svoji novi službi zadoščati zahtevam službe.

Ob premestitvi na drug službeni kraj je, varuje službene interese in, kolikor moči, oziraje se na osebne razmere uradnika, dovoliti primeren rok za preselitev.

§ 68.

Uradniku, ki ima pravico do normalnih selilnih pristojbin, je poleg teh pristojbin plačati odškodnino za najemnino, ako je moral za svoje dosedanje stanovanje zaradi nemožnosti pravočasne odpovedi plačati najemnino za čas, segajoč čez dan, katerega

je popolnoma izpraznil stanovanje. Odškodnina za najemnino se odmeri, kolikor uradnik ni odvrnil škode s tem, da je dal stanovanje dalje v najem, z najemninsko kvoto, pripadajočo na navedeni čas, toda samo do najvišje izmere trojne mesečne pristojbine dosedanje aktivitetne doklade. Ako ne nasprotujejo pravne ovire, mora uradnik brez pridržka dati uradu stanovanje na razpolaganje z dnem, katerega ga izprazni, da ga eventualno uporabi, sicer izgubi svojo pravico do odškodnine za najemnino.

Službovanje pri osrednjih oblastvih.

§ 69.

Sklicevati uradnike iz administrativne konceptne službe v službovanje pri osrednjem oblastvu ali v uradu, pridruženem neposrednje osrednjemu oblastvu, je dopustno samo, ako je bil uradnik najmanj pet let prav dobro kvalifikovan.

Menjava službe.

§ 70.

Menjavo službe, ki sta jo zaprosila po činovnem razredu enako stoječa uradnika iste službene stroke, sme dovoliti oblastvo, pristojno za namestitev obeh služb, ki prideta v poštev, ako pa namestitev teh služb ne gre istemu oblastvu, porazumno poklicani oblastvi tedaj, ako s tem ne trpi službeni interesi in ne nastanejo izdatki državnemu zakladu.

Ako bi z menjavo službe uradniki kakega osebnega staleža trpeli škodo v svojih činovnih razmerjih, je to dovoljenje navezati na pogoj, da se menjajoči uradnik odreče svojemu službenemu činu toliko, kolikor je to potrebno, da se odvrne oškodovanje tretjih v činu.

Postavljanje izven službe.

§ 71.

Ako se poteza uradnik za mandat poslanca za ustavno zastopstvo ali za mandat nadomestnika, ga je uradoma postaviti v razmerje izven službe dotlej, da je volitev izvršena.

Ako se voli uradnik za državnega poslanca in ako ne odkloni izvolitve, ki je prišla nanj, je odrediti, da se postavi izven službe za dobo mandata, in

sicer v primeru izvolitve za nadomestnika s časom, ko vstopi ali ko se pokliče v zastopništvo.

§ 72.

Izven službe postavljeni uradnik uživa neprikrajšano nazadnje prejemano plačo in njegovi zadnji službi ustrezajočo aktivitetno (funkcijsko) doklado.

V razmerju izven službe prebiti čas je všteven za pomikanje v višje prejemke in za odmero pokojninskega užitka.

Ako so odpali uveti, je uradnika pozvati, naj nastopi službo, in mu naznaniti določbo njegove službe.

Dajanje dopusta s čakarino.

§ 73.

Ako za uradnika zaradi izpremembe v organizaciji službe začasno ni mesta na razpolaganje ali ako nastopijo okoliščnosti, zaradi katerih nadaljnje službovanje uradnika na mestu iste službene stroke, ustrezajočem njegovemu mestu po činovnem razredu, ni dopustno iz važnih službenih ozirov, mu dá lahko načelnik osrednjega oblastva dopust s čakarino.

§ 74.

Uradnik, ki je s čakarino na dopustu, ima pravico do polnega zneska nazadnje prejemane plače. Ako pa doseže normalni pokojninski užitek, ki bi mu pripadel ob vpokojitvi, višji znesek, je nakazati v izplačilo ta znesek.

V razmerju dopusta s čakarino prebiti čas je všteven za odmero pokojninskega užitka.

Uradnik, ki je s čakarino na dopustu, se lahko vsakčas pozove, naj zopet nastopi službo. V tem primeru je dolžen se dati na oblastveni zaukaz preiskati po uradnem zdravniku, da se preskusi, ali še obstaja njegova službena sposobnost.

V ostalem je uradnike, ki so s čakarino na dopustu, enačiti uradnikom, ki so časno vpokojeni.

Časna vpokojitev (kviesciranje).

§ 75.

Uradnik ima pravico do časne vpokojitve, ako je nesposoben za službo, pa se sme pričakovati, da zopet doseže svojo službeno sposobnost.

Pravica velja tudi brez dokaza službene nesposobnosti, ako je bil uradnik po § 71, odstavek 2, postavljen izven službe ali s čakarino na dopustu.

§ 76.

Uradnika je uradoma časno vpokojiti, ako je

1. zaradi bolezni dalje nego eno leto odsoten od službe ali

2. s čakarino na dopustu in se ni v treh letih pozval, naj zopet nastopi službo,

ako niso v teh primerih morda dani uveti za trajno vpokojitev.

Ob preračunu enoletne dobe z boleznijo povzročene odsotnosti od službe sploh ni smatrati za prestanek tistega časa, ki je vmes in se je prebil v razmerju dopusta. Ob aktivnem službovanju, ki je vmes, je zmislu primerno uporabljati določila § 44, odstavek 3.

§ 77.

Zaradi nesposobnosti za službo časno vpokojeni uradniki so dolžni se dati na oblastveni zaukaz preiskati po uradnem zdravniku, da se preskusi, ali traja njihova nesposobnost za službo dalje. Pri tej preskušnji se je ozirati zlasti tudi na delovanje časno vpokojenih uradnikov v časnem pokoju.

Ako časno vpokojeni uradnik zopet zadobi sposobnost za službo, mora na oblastveni poziv nastopiti službo, ki jo je opravljal nazadnje, ali drugo službo, odkazano mu morda po § 67.

Ako je izšel poziv, naj zopet nastopi službo, od predstojnika osrednjemu oblastvu podrejenega oblastva, lahko vloži uradnik v štirinajstih dneh pri službenem oblastvu pritožbo na načelnika osrednjega oblastva.

§ 78.

V časnem pokoju prebiti čas ni všteven za pomikanje v višje prejemke. Ako se uradnik reaktivira, se zaračuni čas, ki ga je prebil pred časno vpokojitvijo v nazadnje doseženi plačilni stopnji, za pomikanje v višje prejemke toliko, kolikor je bil všteven za tako pomaknitev.

Ako je bil uradnik časno vpokojen z odpravnino in reaktiviran v dobi, ki se je dala preračunu odpravnine za podlago, je treba to, kar je prejel več, najdalje v dveh letih poterjati z odbitkom od plače.

Trajna vpokojitev (pensioniranje).

§ 79.

Uradnik ima pravico do trajne vpokojitve, ako je nesposoben za službo in je izključeno, da bi zopet dosegel sposobnost za službo.

Pravica obstaja tudi brez dokaza nesposobnosti za službo, ako je uradnik presegel 60. leto starosti ali je izza najmanj treh let postavljen izven službe, s čakarino na dopustu ali časno vpokojen.

§ 80.

Uradnika je uradoma trajno vpokojiti, ako se je skupna presoja njegove kvalifikacije tri leta zaporedoma glasila „ne primerno“.

Trajno se more vpokojiti uradnik, ako je stalno nesposoben v redu opravljati svojo službo, nadalje tedaj, ako je presegel 60. leto starosti in — če ne gre za uradnike, ki so že v časnem pokoju — dosegel zakonito pravico do polnega pokojninskega užitka.

Postopek ob vpokojitvi (postavljanje izven službe in dajanje dopusta s čakarino).

§ 81.

Uradnik, ki želi biti vpokojen, se mora dati preiskati po uradnem zdravniku in pri tem uradnemu zdravniku naznaniti namen preiskave ter potrebne podatke o svojem službenem mestu. Uradni zdravnik pošlje svoje mnenje o vzroku, stopnji nesposobnosti za službo in o času, kako dolgo bo najbrže trajala, naravnost službenemu oblastvu preiskovanja. Odločujočemu oblastvu je pridržano v dvomnih primerih na državne stroške ukreniti popreskušnjo izpričevala uradnega zdravnika in v ta namen še eno zdravniško preiskavo uradnika.

Preden se zavrne prošnja za trajno ali časno vpokojitev, je pomisleke, ki se pojavijo o njeni dopustnosti, pismeno naznaniti uradniku s pozivom, naj se v štirinajstih dneh izjavi o njih.

Ako zamudi rok, izgubi uradnik pravico biti zaslišan o tem.

Ako predstojnik osrednjemu oblastvu podrejenega oblastva zavrne prošnjo za vpokojitev, lahko uradnik v štirinajstih dneh vloži pri službenem oblastvu pritožbo na načelnika osrednjega oblastva.

§ 82.

Ako se namerava uradnika vpokojiti uradoma, je najprej pismeno obvestiti o tem uradnika ter naznaniti vzroke s pripomnjo, da mu je dano na voljo v štirinajstih dneh predložiti svoje ugovore. O vloženih ugovorih je poizvedovati, kolikor je potrebno. Ako se ne ugovarja, je postopati istotako, kakor če bi bil uradnik prosil za vpokojitev.

Zoper vpokojitev, ki jo je uradoma odredil predstojnik osrednjemu oblastvu podrejenega oblastva, lahko uradnik v štirinajstih dneh vloži pritožbo pri službenem oblastvu na načelnika osrednjega oblastva.

Dokler traja pritožni postopek, je ravnati z uradnikom, kakor da je vpokojen.

§ 83.

Določila § 82 se zmislu primerno uporabljajo na primer, da se uradnik postavi izven službe ali da se mu dá dopust s čakarino.

Razveza službenega razmerja.

§ 84.

Uradnik ima pravico izjaviti svoj izstop iz službenega razmerja, kolikor ni prevzel nasprotne dolžnosti. Ta izjava se mora oddati pismeno pri službenem oblastvu.

Za izjavo o izstopu je treba, da jo sprejme po veljajočih predpisih poklicano oblastvo. Sprejem take izjave se lahko naveže na pogoj, da se urad izroči v redu.

Sprejem izjave o izstopu se sme odreči le, ako je uradnik v disciplinarni preiskavi ali je z denarnimi obveznostimi iz službenega razmerja na dolgu.

Tudi uradnik v pokoju lahko prostovoljno izstopi iz tega razmerja.

§ 85.

Izjavo o izstopu je smatrati za sprejeto, ako se sprejem ni odrekel v štirih tednih.

Ako predstojnik osrednjemu oblastvu podrejenega oblastva odreče sprejem izjave o izstopu, lahko uradnik vloži v štirinajstih dneh pri službenem oblastvu pritožbo na načelnika osrednjega oblastva.

§ 86.

Z izstopom iz službenega (vpokojitvenega) razmerja izgubi uradnik vse iz tega izvirajoče oblasti, pravice in zahteve za se in za svojce.

Ako se uradnik odpusti ter ako se službeno razmerje razveže po §§ 10 in 11, izgubi uradnik vse iz službenega razmerja izvirajoče oblasti, pravice in zahteve za se in za svojce, ako se ob odpustu po § 98 ni prisodilo ugodnejše ravnanje njemu ali njegovim svojcem.

V. oddelek.

Kaznovanje kršenja dolžnosti.

Disciplinarna odgovornost.

§ 87.

Uradnikom, ki kršijo svoje stanovske in uradne dolžnosti, se nalagajo, ne kraté njihove kazensko-zakonite odgovornosti, redovne ali disciplinarne kazni po tem, kakor se pokaže, da je kršenje dolžnosti samo nerednost ali z ozirom na škodo ali nevarnost za državne interese, na način ali stopnjo pregrešitve, na ponovitev ali na druge obteževalne okoliščini službeni pregrešek.

§ 88.

Zoper uradnika, ki je ud državnega zbora, se ne sme, dokler traja zasedanje, brez privolitve zbornice, kateri pripada, postopek za kaznovanje kršenja dolžnosti niti začeti niti nadaljevati.

Uradnik se zaradi svojih izjav v izvrševanju svojega poklica kakor ud ustavnega zastopstva tudi pozneje ne sme preganjati.

§ 89.

Predstojnikova pravica izrekati nižjim oblastvom ukore, podreencem grajati nepravilnosti v njihovem

uradovanju ter oblast službenega oblastva jim po veljajočih predpisih naložiti povračilo stroškov ali škod, se ne izpreminja s tem zakonom.

Ako se uradnik na podlagi službenega razmerja z administrativno razsodbo obsodi povrniti škodo, lahko v tridesetih dneh po nastopu pravomočnosti administrativne razsodbe zanika zahtevo z ugotovitevno tožbo zoper državo pri stvarno pristojnem sodišču, v čigar okolišju ima ob času vročitve razsodbe svojo občo podsočnost v spornih rečeh. Na to tožbo se uporabljajo predpisi člena XXXVIII uvodnega zakona k civilnemu pravnemu redu. Kolikor se ugotovi tožbi, izgubi moč razsodba o povračilu.

Kazni zaradi nereda.

§ 90.

Kazni zaradi nereda so:

- a) posvarilo;
- b) globa.

Globa ne sme v posameznem primeru presegati zneska 100 K. Vsota uradniku v enem letu pravomočno naloženih glob ne sme segati čez znesek mesečnega prejemka plače.

Globa se more naložiti le po pismenem zapretilu.

§ 91.

Pravico naložiti kazen zaradi nereda ima razen disciplinarne komisije predstojnik službenega oblastva ter predstojnik vsakega nadrejenega oblastva.

Preden se naloži kazen zaradi nereda, je treba dati obdolženemu uradniku priliko, da se opraviči pismeno ali ustno.

Naloženo kazen zaradi nereda je naznaniti uradniku pismeno ter navesti razloge.

Globe se izterjajo, ako je treba, z odbitkom od državnih prejemkov. Vplačane globe je porabljati za blaginjske namene v prid uradnikom. Natančnejša določila o tem se izdadó v vsakem resortu z ukazom.

Kazni zaradi nereda se ne vpisujejo v staležni izkaz.

§ 92.

Zoper kazen zaradi nereda, ki je ni naložila disciplinarna komisija ali načelnik osrednjega oblastva, se lahko vloži pritožba v štirinajstih dneh pri službenem oblastvu.

O pritožbi odloči predstojnik višjega oblastva brez nadaljnega pravnega pomočka.

Disciplinarne kazni.

§ 93.

Disciplinarne kazni so:

- a) graja,
- b) izključitev od pomikanja v višje prejemke,
- c) zmanjšanje plače (adjuta),
- d) vpokojitev z zmanjšanim pokojninskim užitkom,
- e) odpust.

Disciplinarne kazni se morejo naložiti samo z razsodbo pristojne disciplinarne komisije na podlagi po predpisu izvršenega disciplinarnega postopka.

Disciplinarne razsodbe se z upravo odredbo ne morejo niti izpremeniti niti razveljaviti.

§ 94.

Na izključitev od pomikanja v višje prejemke se ne more razsoditi za več nego za tri leta.

Izključitev zadrži pomikanje za celo v razsodbi določeno dobo, tudi če je bila pravica do pomaknitve pridobljena že pred pravomočnostjo razsodbe; ob preračunu časa se ne računijo tiste dobe, ki niso vštene za pomikanje v višje prejemke.

§ 95.

Na zmanjšanje plače (adjuta) se ne more razsoditi za več nego tri leta. Odbitek je v razsodbi določiti z največ 25 odstotki. Dokler traja kazen, je pomaknitev v višje prejemke izključen.

Ako stopi uradnik pred koncem kazenske dobe v pokoj, se zmanjša plačilna kvota pokojninskega užitka za ostanek kazenske dobe v odstotni izmeri, določeni z razsodbo.

§ 96.

V primerih §§ 94 in 95 je uradnik, kateremu je naložena kazen, pred potekom v razsodbi določene časa izključen od povišanja v višji činovni razred.

§ 97.

Kazensko se lahko uradnik vpokoji ali za določeno dobo ali trajno. Odbitek od normalnega

pokojninskega užitka (odpravnine) je določiti s 25 odstotki največ.

Po preteku v razsodbi določene dobe je ravnati z uradnikom tako, kakor da bi se bil časno vpokojil ob času pravomočnosti disciplinarne razsodbe na podstavi § 76.

§ 98.

Ako se naloži kazen odpusta, se lahko uradniku v primeru dokazane potrebe v razsodbi za celo življenje ali za omejen čas izjemoma prisodi tekoč prispevek za preživljanje v najvišji izmeri polovice zneska, ki bi mu bil ob vpokojitvi pristojal kakor normalen pokojninski užitek.

Nedolžnim svojem odpuščenca se lahko, ako bi jim bila v primeru smrti odpuščenca ob nastopu pravomočnosti razsodbe šla pravica do preskrbninskih užitkov, v ozira vrednih okoliščin v razsodbi prisodi primeren prispevek za preživljanje v najvišji izmeri njihovih normalnih preskrbninskih užitkov od smrti odpuščenca naprej in, ako se ni uporabilo določilo prvega odstavka, tudi že od časa, ko so se ustavili njegovi prejemki.

Zakonita določila o izgubi pokojninskih in preskrbninskih užitkov zaradi kazenskodne obsodbe veljajo tudi za take prispevke za preživljanje.

§ 99.

Določuje disciplinarne kazni se je v posameznem primeru ozirati na velikost službenega pregreška in iz njega nastale škode ter na stopnjo krivde in na celo dosedanje vedenje uradnika.

V posebnih predpisih obsežena kazenska določila, s katerimi so za neke prekrške dolžnosti zapretene določene disciplinarne kazni, izgube moč.

Disciplinarne komisije in stranke.

Disciplinarne komisije.

§ 100.

Za izvedbo disciplinarnega postopka se postavijo disciplinarne komisije:

- disciplinarne komisije prve stopnje pri oblastvih, neposrednje podrejenih osrednjemu oblastvu,
- disciplinarne višje komisije pri osrednjih oblastvih.

Kjer ni mogoče ali ni namenu primerno postaviti disciplinarne komisije prve stopnje, mora načelnik osrednjega oblastva naloge te komisije odkazati drugi disciplinarni komisiji prve stopnje.

§ 101.

Vsaka disciplinarna komisija je sestavljena iz predsednika, njegovih namestnikov in potrebnega števila udov. Načelnik osrednjega oblastva jih postavi za triletno poslovno dobo izmed pravaveščil uradnikov in strokovnih uradnikov, ki službujejo v službenem področju oblastva, pri katerem je postavljena komisija.

Ako so disciplinarni komisiji po § 100, odstavek 2, odkazane disciplinarne reči drugega oblastva, mora načelnik osrednjega oblastva imenovati potrebno število udov komisije izmed osebja tega oblastva.

Ako je treba, je komisije dopolniti s tem, da se postavijo udje komisije za ostanek poslovne dobe.

Udje disciplinarne komisije so v izvrševanju te službe samostojni in neodvisni.

Pristojnost.

§ 102.

Neposrednje pristojne so:

- disciplinarne komisije prve stopnje za vse uradnike, ki se porabljajo pri dotičnem oblastvu ali njemu podrejenem oblastvu ali so odkazani disciplinarni komisiji po § 100, odstavek 2, izvzemši uradnike od VI. činovnega razreda navzgor,
- disciplinarne višje komisije za vse uradnike, pripadajoče osebju osrednjega oblastva ali porabljane pri osrednjem oblastvu in po resortu podrejene uradnike od VI. činovnega razreda navzgor.

Od disciplinarnih komisij prve stopnje gre red sodnih stopenj na disciplinarno višjo komisijo, določeno z resortno pripadnostjo obdolženega uradnika.

Za okrajne šolske nadzornike, imenovane za državne uradnike v činovnem razredu, se postavi disciplinarna komisija pri pristojnem deželnem šolskem oblastvu. Za to kategorijo državnih uradnikov v disciplinarnih rečeh veljajoči posebni predpisi deželnih zakonov naj se zmislu primerno uporabljajo tudi nadalje.

§ 103.

Pristojnost se ravna po službenem porabljanju po mestu uradnika po činovnem razredu v času začetka disciplinarnega postopka, in sicer tudi tedaj, ako je obdolženec storil službeni pregrešek, katerega se dolži, v prejšnjem, drugačnem državnem službenem razmerju. V primerih poslednje vrste je dani službeni pregrešek in njegovo kaznivost presojati najprej po tistih službenih predpisih, katerim je bil obdolženec podrejen ob času, ko je storil dejanje proti svoji dolžnosti. Ob razsodbi pa se je tudi ozirati na sposobnost in zanesljivost uradnika glede službe, ki jo opravlja sedaj.

Spore o pristojnosti odločajo disciplinarne višje komisije.

Disciplinarni senati.

§ 104.

Disciplinarne komisije razpravljajo in odločajo v senatih, ki so sestavljeni iz predsednika ali njegovega namestnika in štirih prisednikov. Izmed prisednikov morata biti vsaj dva pravavešča.

Senate mora sestaviti predstojnik oblasti, pri katerem je postavljena disciplinarna komisija, pred sklepom leta trajno za dobo celega naslednjega leta. Hkratu je določiti vrstni red, v katerem vstopajo ostali udje komisije kakor nadomestniki v senate, ako je zadržan kak ud senata.

Ako so se disciplinarni komisiji po § 100, odstavek 2, odkazale disciplinarne reči drugega oblasti, je treba v senate, ki se sestavijo za to, poklicati enega ali dva uda izmed udov komisije, imenovanih po § 101, odstavek 2.

§ 105.

Disciplinarni senati sklepajo z absolutno večino glasov. Predsednik odda svoj glas nazadnje.

Kazen odpusta se more naložiti samo tedaj, ako se izrečejo za to štiri udje senata.

§ 106.

Za stvarne potrebščine disciplinarnih komisij in za oskrbovanje njihovih pisarniških opravil morajo skrbeti oblasti, pri katerih so postavljene.

Predstojniki teh oblastev določajo tudi od primera do primera izmed števila njim podrejenih pravaveščih uradnikov zapisnikarje za disciplinarne razprave.

Disciplinarni pravdniki.

§ 107.

Za zastopanje službenih interesov, ki so se kršili z ravnanjem proti dolžnosti, je pri vsaki disciplinarni komisiji po določilih, veljajočih za postavljanje udov komisije, postaviti izmed pravaveščih uradnikov disciplinarnega pravdnika s potrebnimi namestniki vred.

Disciplinarnemu pravdniku je naloženo ob izvrševanju disciplinarnega postopka nastopati za varovanje časti in ugleda uradniškega stanu in za strogo izpolnjevanje uradnih dolžnosti.

Disciplinarnega pravdnika je treba zaslišati pred vsakim sklepanjem, da varuje poverjene mu interese.

§ 108.

Za ude komisije in disciplinarne pravdnike postavljeni uradniki izstopijo, ako se kaj izpremeni v njihovem službenem mestu, s čemer odpadejo uveti, s katerimi so bili postavljeni.

Dokler traja zoper takega uradnika tekoč kazenskosočni ali disciplinarni postopek, se ne sme pritegniti k nobenemu uradnemu dejanju v disciplinarni komisiji. Ako se konča postopek s kaznovanjem uradnika, izgubi svoje mesto in namesto njega je za ostanek poslovne dobe postaviti drugega uradnika tako, kakor je predpisano.

Zagovarjanje.

§ 109.

Na odgovor pozvani uradnik ima pravico se v disciplinarnem postopku posluževati zagovornika iz števila v krajevnem poslovnem področju disciplinarne komisije aktivno službujočih uradnikov ali izmed oseb, vpisanih v imeniku zagovornikov.

Na prošnjo naj postavi predstojnik oblasti, pri katerem je postavljena disciplinarna komisija, zagovornika obdolženemu uradniku za ustno razpravo.

Izvemši v sprednjem odstavku omenjeni primer uradniki niso dolžni prevzeti zagovarjanje. V nobenem primeru ne smejo sprejeti plačila in imajo nasproti obdolžencu samo pravico do povračila potroška, ki je bil potreben in namenu primeren v interesu zagovarjanja.

Zagovornik ima pravico povedati brez ovinkov vse, kar smatra za zastopstvo obdolženca za koristno, in uporabljati zakonite pripomočke zagovarjanja. On je dolžen molčati o vseh zaupnih poročilih, ki jih je dobil v svoji lastnosti kakor zagovornik.

Delegiranje.

§ 110.

Ako pri disciplinarni komisiji ni na razpolaganje za sestavo senata potrebnega števila udov, naj disciplinarna višja komisija odkaže disciplinarno stvar drugi disciplinarni komisiji.

Isto lahko odredi na predlog disciplinarne pravdnika ali obdolženega uradnika, ako so dani razlogi, ki dadó dvomiti o nepristranosti pristojne disciplinarne komisije.

Izključitev in odklonitev.

§ 111.

Na izključitev udov disciplinarne komisije je zmislju primerno uporabljati predpise kazenskega pravnega reda.

Vrhutega ima obdolženi uradnik pravico v osmih dneh po vročitvi odkaznega sklepa odkloniti dva uda disciplinarne senata brez navedbe vzrokov.

Disciplinarni postopek.

Uvod.

§ 112.

Predstojnik službenega oblastva pošlje, ko so izvršene poizvedbe, ki so morda potrebne za začasno razjasnitev stvarnega položaja, disciplinarno ovadbo po službeni poti pristojni disciplinarni komisiji.

§ 113.

Disciplinarna komisija sklene, zaslišavši disciplinarne pravdnika, brez ustne razprave, ali je začeti disciplinarno preiskavo ali ne. Preden odloči, se lahko odredi poizvedovanje.

Ako smatra disciplinarna komisija, da je dana samo nerednost, lahko ali odstopi spise predstoj-

niku službenega oblastva ali sama naloži kazen zaradi nereda.

S privolitvijo disciplinarne pravdnika lahko disciplinarna komisija namesto sklepa, da se začne disciplinarna preiskava, sklene, da se stvar takoj odkaže v ustno razpravo. Za tak sklep veljajo določila § 122.

§ 114.

Sklep začeti disciplinarno preiskavo je vročiti obdolženemu uradniku po službeni poti.

Zoper uvedbo disciplinarne preiskave ni dopusten pravni pomoček. Zoper sklep disciplinarne komisije prve stopnje, s katerim se odkloni uvedba, je disciplinarnemu pravdniku v 14 dneh odprta pritožba na disciplinarno višjo komisijo.

§ 115.

Ako smatra predstojnik službenega oblastva ali disciplinarna komisija, da je prekršek dolžnosti, katerega se dolži uradnik, kaznovati kazenskosodno, je poslati ovadbo državnemu pravdniku in v prvem primeru obvestiti pristojno disciplinarno komisijo. Dotlej, da je sklenjen kazenskosodni postopek, mora mirovati disciplinarni postopek.

§ 116.

Ako se je zoper uradnika izrekla kazenskosodna razsodba, ki ima po obstoječih zakonitih predpisih izgubo službe za neposredno posledico, je odrediti odpust uradnika brez nadaljnjega postopka po administrativni poti. Pri tem se uporablja določilo § 98.

§ 117.

Kazenska sodišča so dolžna uvedbo kazenskega postopka in to, da se je zoper uradnika dvignila obtožba ter da se je ukrenil zapor, naznaniti predstojniku uradnikovega službenega oblastva. Predstojnik službenega oblastva obvesti o tem pristojno disciplinarno komisijo.

Ko je kazenski postopek pravomočno končan, mora kazensko sodišče poslati spise pristojni disciplinarni komisiji.

Preiskava.

§ 118.

Ako se je sklenilo uvesti disciplinarno preiskavo, postavi predstojnik oblastva, pri katerem je postavljena komisija, enega ali več preiskovalnih komisarjev

iz števila podrejenih mu pravaveših uradnikov. Ako gre za disciplinarno stvar drugega oblastva, odkazano po § 100, odstavek 2, se lahko prava-vešč uradnik iz staleža tega oblastva postavi za preiskovalnega komisarja. Uradniki, ki so poklicani za drugačno poslovanje v disciplinarnem postopku, se ne morejo postaviti za preiskovalne komisarje.

Na preiskovalnega komisarja se zmislu primerno uporabljajo določila §§ 108 in 111, odstavek 1.

§ 119.

Preiskovalni komisar mora zasliševati priče in izvedence brez prisega, raziskovati uradoma vse za popolno razjasnitev stvari potrebne okolnosti in dokazila in dati obdolžencu priliko se izjaviti o vseh točkah obdolžitve. Ako se brani sodelovati, to ne zadržuje postopka.

Preiskovalni komisar se lahko posluži sodelovanja političnih in policijskih oblastev. To se naj zgodi zlasti tedaj, ako stanujejo priče ali izvedenci izven političnega okraja, v katerem je preiskovalni komisar, ako ne slušajo povabila preiskovalnega komisarja ali se brez zakonitega vzroka branijo izpovedati.

Politična in policijska oblastva morajo pri tem postopati po predpisih, obstoječih za pozivanje in zasliševanje strank pred temi oblastvi.

Ako je neobhodno potrebno pod prisego zaslišati posamezne priče in izvedence, da se dožene resnica, lahko prosi preiskovalni komisar, ako ni sodniški uradnik, s privolitvijo svojega službenega oblastva pristojno okrajno sodišče za zaslišanje pod prisego. Ako je sodniški uradnik, lahko zasliši priče in izvedence po določilih kazenskega pravnega reda, ako treba, tudi pod prisego.

Na zasliševanje prič in izvedencev ter na njihove pristojbine je zmislu primerno uporabljati predpise kazenskega pravnega reda.

§ 120.

Disciplinarni pravdnik lahko predlaga, da se preiskava dopolni, zlasti privzemši nove točke obdolžitve.

Tudi obdolženec ima pravico predlagati določna poizvedovanja.

Ako ima preiskovalni komisar pomisleke ugoditi dopolnilnemu predlogu, mora prositi za sklep disciplinarne komisije. Za tak sklep veljajo določila § 114.

§ 121.

Dokler traja disciplinarna preiskava, sme preiskovalni komisar, kolikor se mu zdi združljivo z namenom postopka, dovoliti obdolženemu uradniku in njegovemu zagovorniku neomejeni ali deloviti vpogled v razpravne spise.

Po vročitvi odkaznega sklepa imata obdolženi uradnik in njegov zagovornik pravico vpogledati v razpravne spise, izvzemši posvetovalne zapišnike, in jih prepisati.

Poročati javnosti o vsebini razpravnih spisov je prepovedano.

Odkaz in ustavitev.

§ 122.

Spisi o sklenjeni preiskavi se naznanijo disciplinarnemu pravdniku in on jih s svojimi predlogi predloži disciplinarni komisiji.

Disciplinarna komisija sklene brez ustne razprave, je-li stvar odkazati v ustno razpravo ali je ustaviti postopek zaradi službenega pregreška. V poslednjem primeru lahko sklene tudi odredbo po § 113, odstavek 2.

V odkaznem sklepu se morajo določno navesti točke obdolžitve in oznameniti odredbe, ki jih je ukreniti za pripravo ustne razprave. Zoper odkazni sklep ni dopusten pravni pomoček.

V osmih dneh po vročitvi odkaznega sklepa lahko obdolženi uradnik in disciplinarni pravdnik stavita daljnje predloge, o katerih odloča disciplinarna komisija, ne da bi pripuščala ločen pravni pomoček.

Sklep, da se ustavi postopek, z razlogi vred je vročiti obdolženemu uradniku po službeni poti in disciplinarnemu pravdniku. Zoper sklep disciplinarne komisije prve stopnje, s katerim se ustavi preiskava, je disciplinarnemu pravdniku odprta pritožba v štirinajstih dneh na disciplinarno višjo komisijo.

Ustna razprava.

§ 123.

Dan ustne razprave določi predsednik disciplinarne komisije. Nanjo je povabiti obdolženega uradnika, naznanivši mu odkazni (uvodbeni) sklep in seznamek udov disciplinarnega senata, in njegovega zagovornika.

Disciplinarna komisija zaukaže, naj obdolženec osebno pride na ustno razpravo.

§ 124.

Razprava ni javna. Toda obdolženi uradnik lahko zahteva, da se dovoli pristop na razpravo trem osebam njegovega zaupanja, pripadajočim uradniškemu stanu.

Posvetuje in glasuje se v razpravi in na koncu razprave v tajni seji.

Poročati javnosti o vsebini razprave je prepovedano.

§ 125.

Razprava se začne s tem, da se prečita odkazni sklep.

Na to sledi zasliševanje obdolženca in pozvanih prič in izvedencev in, kolikor je potrebno, se prečitajo v uvodnem postopku sestavljeni zapisniki in druge važne listine.

Obdolženec in disciplinarni pravdnik imata pravico se izjaviti k posameznim navedenim dokazilom in staviti vprašanja pričam in izvedencem.

Ko je dokazovanje sklenjeno, se poslušajo disciplinarni pravdnik z njegovimi izvajanci in predlogi in obdolženec ter njegov zagovornik z zagovorom. Obdolžencu gre zadnja beseda.

Razsodba.

§ 126.

Disciplinarna komisija se mora, kadar izreka razsodbo, ozirati samo na to, kar se je godilo v ustni razpravi. Ob svoji odločbi ni vezana na oprostilno sodbo kazenskega sodišča in na dokazna pravila, temveč mora razsojati po svojem svobodnem, iz vestnega preskušanja vseh navedenih dokazil dobljenem prepričanju.

§ 127.

Z razsodbo disciplinarne komisije se mora obdolženi uradnik ali oprostiti prekrška dolžnosti, katerega je obdolžen, ali proglasiti za krivega.

Ako se izreče, da je kriv, mora razsodba obsegati izrek o disciplinarni kazni ali kazni zaradi nereda, ki zadene uradnika.

§ 128.

Ako se uradnik oprosti ali ako se mu naloži kazen zaradi nereda, plača stroške postopka država. Ako se glasi razsodba zoper njega na disciplinarno kazen, je v razsodbi izreči, ali in v koliko mora z ozirom na dokazne predloge, ki jih je stavil, ter na svoje premoženjske razmere in na naloženo kazen povrniti stroške postopka. Stroške, ki so nastali, ker se je privzel zagovornik, mora v vseh primerih plačati obdolženi uradnik.

§ 129.

Razsodbo je takoj oznaniti in jo najdalje v osmih dneh z odločilnimi razlogi vred vročiti disciplinarnemu pravdniku ter obdolženemu uradniku.

§ 130.

O ustni razpravi je pisati zapisnik, ki mora obsegati imena navzočih in opis teka razprave v vseh bistvenih točkah.

O posvetovanjih in glasovanjih je pisati poseben zapisnik.

Oba zapisnika morata podpisati predsednik in zapisnikar.

§ 131.

Ako uradnik umre pred pravomočnostjo razsodbe ali ako se mu dovoli izstop iz službenega razmerja, je ustaviti postopek.

Priziv.

§ 132.

Zoper razsodbe disciplinarne komisije prve stopnje lahko vložita obdolženec in disciplinarni pravdnik priziv zaradi izreka o krivdi in kazni ter zaradi odločbe o povračilu stroškov.

Priziv ima odloživo moč.

Priziv v prid obdolžencu je nedopusten, ako se je naložila samo kazen zaradi nereda.

§ 133.

Priziv je vložiti v štirinajstih dneh po vročitvi disciplinarne razsodbe pri predsedniku disciplinarne komisije.

Predsednik mora zavrniti priziv, ako je nedopusten, ako je vložen prepozno ali ako ga je vložila oseba, ki nima pravice priziva.

§ 134.

Prizivna stopnja odloča brez ustne razprave:

- a) ako smatra dopolnitev preiskave za potrebno. V tem primeru je naročiti izvršitev disciplinarni komisiji prve stopnje;
- b) ako bistveni nedostatki postopka kažejo, da je potrebno ponoviti ga v prvi stopnji. V tem primeru je ovreči izpodbijano rzsodbo in odkazati stvar nazaj pristojni disciplinarni komisiji prve stopnje;
- c) ako se tiče priziv samo odločbe o povračilu stroškov.

Ako ni dan nobeden v odstavku 1 omenjenih primerov, določi predsednik dan ustne razprave. Na nadaljnji postopek je zmislju primerno uporabljati predpise o ustni razpravi in rzsodbi na prvi stopnji.

Izvršitev rzsodbe.

§ 135.

Po nastopu pravomočnosti mora predsednik disciplinarne komisije ukreniti izvršitev kazni po pristojnem oblastvu in izvod disciplinarne rzsodbe z odločilnimi razlogi vred po službeni poti poslati predstojniku uradnikovega službenega oblastva.

Disciplinarne kazni je vpisovati v staležni izkaz. Dokler obstaja vpis, je hraniti prepis rzsodbe.

§ 136.

Po preteku treh let po pravomočnosti rzsodbe, nikakor pa ne, preden se popolnoma prestane naložena disciplinarna kazen, je izbrisati na prošnjo vpis v staležnem izkazu, ako se je uradnik odtlej vedel brez graje. O taki prošnji odloča načelnik osrednjega oblastva.

Načelnik osrednjega oblastva lahko, čim je kazen izbrisana v staležnem izkazu, ako se uradnik dalje vede brez graje in je njegovo službovanje prav dobro, dovoli, da se ob nadaljnjem pomikanju v višje prejemke rok izključitve zopet vračuni docela ali deloma.

Obnoveitev postopka.

§ 137.

Ako se je uvedba disciplinarne postopka odklonila, postopek ustavil iz drugega razloga nego iz razloga § 131 ali obdolženec oprostil ali ako se mu je naložila samo kazen zaradi nereda, se more postopek v škodo obdolžencu na predlog disciplinarne pravdnika obnoviti samo tedaj, kadar se pojavijo nova dejanstva ali dokazila, ki so sama ali v zvezi s prej poizvedenimi dokazi pripravna osnovati dokaz zoper obdolženega uradnika in naložbo disciplinarne kazni.

§ 138.

Na disciplinarno kazen pravomočno obsojeni uradnik ali njegovi zakoniti dediči lahko zahtevajo obnoveitev postopka tudi po izvršeni kazni, ako predložijo nova dejanstva ali dokazila, ki so sama ali v zvezi s prej poizvedenimi dokazi pripravna osnovati oprostitev ali naložbo kazni zaradi nereda ali namesto odpusta milejšo disciplinarno kazen.

§ 139.

O obnovitvi postopka ter o tem, ali je zaradi vlozbe predloga za obnoveitev počakati z izvršitvijo, odloči disciplinarna komisija, ki je odločila na prvi stopnji, brez ustne razprave.

Odločba disciplinarne komisije prve stopnje se lahko izpodbija s pritožbo v štirinajstih dneh po vročitvi.

§ 140.

Ako se dovoli obnoveitev postopka, se rzsodba ovrže toliko, kolikor se tiče tistega dejanja, gledé katerega se je dovolila obnoveitev.

Z obnovitvijo stopi stvar praviloma v stanje preiskave. Z izvršitvijo kazni je počakati.

§ 141.

Ako se uradnik, kateremu v prid se je dovolila obnoveitev postopka, vnovič spozna za krivega, se mu ne more naložiti hujša kazen nego v prejšnji rzsodbi naložena mu kazen. Odmerja je kazen se je ozirati na že prestano kazen.

Disciplinarna komisija, ki je izjavila, da je obnovec postopka v prid obdolženemu uradniku dopustna, lahko s pritrditvijo disciplinarnega pravnika takoj razsodi na oprostitev ali na milejšo kazen.

§ 142.

Ako se na podstavi obnovec disciplinarni postopek ustavi ali ako se na disciplinarno kazen obsojeni uradnik dodatno oprosti ali obsodi le na kazen zaradi nereda, mu mora država povrniti, kar mu je odpadlo na službenih dohodkih zaradi neopravičene obsodbe.

Ako se obsojeni uradnik na podlagi obnovec postopka obsodi na milejšo disciplinarno kazen, lahko disciplinarna komisija izreče, da mu država povrne službene prejemke, ki so mu odpadli zaradi izvršitve kazni.

Po uradnikovi smrti gre pravica do povračila tudi njegovim zaostalim, ki imajo pravico do preskrbe, toliko, kolikor jim je odpalo preživljanje, ki jim ga je bil obsojenec dolžen.

Postavitev v prejšnji stan.

§ 143.

Zoper zamudo roka za vložbo pravnega pomočka lahko prizivna stopnja obdolženemu uradniku dovoli postavitev v prejšnji stan, ako more uradnik dokazati, da se mu je z neodvratnimi okoliščinami brez njegove krivde naredilo nemogoče držati se roka.

Predlog za postavitev v prejšnji stan se mora vložiti v dobi štirinajstih dni potem, ko je odpala ovira, ter hkratu uveljaviti pravni pomoček pri disciplinarni komisiji prve stopnje. Ta komisija naznaní predlog disciplinarnemu pravdniku, da se izjavi.

Ako dovoli prizivna stopnja postavitev v prejšnji stan, lahko takoj razsodi v glavni stvari.

Začasna odstavitev.

§ 144.

Disciplinarna komisija lahko uradnika, zoper katerega je uveden kazenskosodni ali disciplinarni postopek, vsakčas začasno odstavi od službe, ako je to primerno z ozirom na vrsto ali velikost službenega pregreška.

To pravico ima disciplinarna komisija tudi tedaj, ako se je zoper uradnika na sodišču uvedel

postopek, da se postavi pod skrbstvo, ali ako se je o njegovem premoženju razglasil konkurz.

§ 145.

Ako se ukrene zoper uradnika kazenskosodni preiskovalni zapor, mora predstojnik službenega oblastva ali nadrejenega oblastva nemudoma odrediti da se priprti nemudoma začasno odstavi.

Razen tega ima vsak neposrednje ali posrednje za nadzorovanje službe poklicani predpostavljenec pravico odrediti začasno odstavitev uradnika, ako se je zakrivil odkritega odrekanja pokorščine v težkih okoliščinah ali ako bi se s tem, da bi se pustil v službi, po naravi službenega pregreška, katerega je obdolžen, škodovalo ugledu urada ali bistvenim interesom službe.

Oblast začasno odstaviti uradnika ima z navedenimi uveti tudi uradnik, kateremu je poverjeno nadzorovanje urada.

Po odstavku 2 odrejeno začasno odstavitev od službe lahko razveljavi vsak predstojnik nadrejenega oblastva.

Vsako začasno odstavitev je po službeni poti nemudoma naznaniti disciplinarni komisiji, ki mora brez odloga odstavitev potrditi ali razveljaviti.

§ 145.

S sklepom disciplinarne komisije se lahko uradnik omeji za dobo odstavitve do dveh tretjin njegovih prejemkov.

§ 147.

Začasna odstavitev neha najkasneje s pravo- močnim sklepom disciplinarnega postopka.

Ako poprej odpadejo okoliščine, ki so povzročile začasno odstavitev uradnika, mora disciplinarna komisija razveljaviti začasno odstavitev.

§ 148.

Disciplinarna komisija odloča brez ustne razprave o tem, ali se začasna odstavitev naloži, potrdi ali razveljavi.

Odločba disciplinarne komisije prve stopnje se lahko s pritožbo izpodbija v štirinajstih dneh po vročitvi. Toda pritožba nima odločive moči.

Zoper začasno odstavitev ni dopusten pravn pomoček.

§ 149.

Ako je bil uradnik obsojen na disciplinarno kazen ali v primeru § 144 postavljen pod skrbstvo ali ako se je odredila začasna odstavitve zaradi razglasitve konkurza, ni čas odstavitve všteven za pomikanje v višje prejemke in za odmero pokojninskega užitka. V začasni odstavitvi zadržani prejemki se v teh primerih ne izplačajo pozneje tudi tedaj ne, kadar je bil uradnik zaradi kazenskododne obsodbe odpuščen po administrativni poti.

Pač pa je čas začasne odstavitve všteven in je odrediti pomaknitev z vzratno močjo (§ 55), končno je ukreniti dodatno plačilo po § 146 zadrževanih prejemkov, ako se je disciplinarni postopek končal s tem, da se je ustavil, da se je uradnik oprostil ali da se je naložila kazen zaradi nereda, ali ako se je odklonilo postaviti ga pod skrbstvo.

Vročitve.

§ 150.

Vse vročitve, ki se morajo goditi po določilih tega oddelka, so veljavne in povzročijo tek rokov, ako se opravijo udeležencu osebno, njegovemu zagovorniku ali drugemu pooblaščenцу ali, če je njegovo bivališče neznan, ako se položijo pri predstojniku njegovega zadnjega službenega oblastva.

Javen poziv, naj pride, ter uradna objava razsodbe je nedopustna.

Pravni pomočki in rokovi.

§ 151.

Kolikor ni v tem oddelku nič drugega določenega, se odločbe in odredbe disciplinarne komisije prve stopnje ali predsednika disciplinarne senata ne morejo izpodbijati z ločenim pravnim pomočkom, temveč samo hkratu s pravnim pomočkom, dopuščenim zoper sklepno odločbo ali odredbo. Pritožbe je vlagati pri predsedniku disciplinarne komisije prve stopnje in on jih naj zavrača, ako so nedopustne, zakasnelo vložene ali po osebi, ki nima pravice pritožbe.

Rokovi pravnih pomočkov se ne dadó podaljšati. Rokovi se začnó z dnem, ki sledi vročitvi. Začetek ali tek roka se ne ovira z nedeljami ali prazniki. Ako pride konec roka na nedeljo ali praznik, se konča rok s prihodnjim delavnikom. Katere dneve je smatrati za praznike, se določa s predpisi, veljajočimi

za sodišča. Dnevi, katere hodi kaj po pošti, se ne vštevajo v rok.

Vloge se lahko vlagajo tudi brzojavno.

Kolkovna in pristojbinska prostost.

§ 152.

V tem zakonu omenjeni disciplinarni postopek je gledé kolkovne in pristojbinske prostosti enačiti kazenskemu postopku.

Posebna določila za vpokojene uradnike.

§ 153.

Vpokojen uradnik (s čakarino na dopustu) je podvržen disciplinarnemu ravnanju:

1. zaradi službenega pregreška, storjenega v aktivnem razmerju.
2. zaradi hudega kršenja po tem zakonu naloženih mu dolžnosti.

Disciplinarno je postopati proti njemu zlasti tedaj, ako se pokaže, da je po zvijači dosegel vpokojitev ali prisodbo višjega nego normalnega pokojninskega užitka.

§ 154.

Disciplinarne kazni so:

- a) ukor,
- b) časno omejeno ali trajno zmanjšanje pokojninskega užitka z odbitkom do 25 odstotkov pokojninskega užitka, v posebno otežilnih okoliščinah.
- c) izguba vseh iz službenega razmerja izvirajočih pravic in vseh pravic do pokojninskih in prekrbninskih užitkov za uradnika in njegove svojce, pri tem pa je dopustno zmislu primerno uporabljanje § 98.

§ 155.

Za izvršitev disciplinarne postopka je pristojna tista disciplinarna komisija, ki je bila pristojna neposrednje pred izstopom uradnika iz aktivne službe.

V ostalem je zmislu primerno uporabljati določila tega oddelka tudi na vpokojene uradnike.

Drugo poglavje.

(Sluge.)

I. oddelek.

Obča določila.

§ 156.

Določila §§ 1 do 4 in 6 do 10, potem 12 in 13 o nameščanju, o začetku službenega časa, začasni službi, službeni prisegi in obljubi dolžnosti ter staležnem izkazu se zmislju primerno uporabljajo na sluge.

§ 157.

V posameznih resortih lahko osrednje oblastvo zaukaže določitev kvalifikacije slug.

II. oddelek.

Dolžnosti.

Obče dolžnosti.

§ 158.

Sluga je dolžen biti cesarju zvest in pokoren in se neprelomno ravnati po državnih osnovnih zakonih ter po drugih zakonih. Z vso močjo in z vso vnetostjo se mora posvečati službi in vestno, nepristransko in nesebično izpolnjevati svoje dolžnosti, vsakčas paziti na varovanje javnih interesov ter se ogibati vsega in po močeh odvrčati, kar bi jim moglo biti škodljivo ali bi moglo zavirati redni tek uprave.

§ 159.

Službene dolžnosti sluge se določajo po predpisih, ki jih izdadó posamezna službena oblastva. Ako jih ni, so merodajni zaukazi predstojnika oblastva, pri katerem se porablja sluga.

Sluga je dolžen streči uradu, v katerem služi, ter streči uradnikom, porabljanim v tem uradu, kolikor je to potrebno po službenih uredbah, razen ako je krog dolžnosti omejen na določeno službovanje.

§ 160.

Sluga je dolžen se v službi posvečati edinole oskrbovanju izročenih mu del.

Ako zahteva služba, se mora držati ne samo predpisanih mu rednih uradnih ur, temveč v nujnih primerih tudi izven teh uradnih ur opravljati službo in izpolnjevati druge nego navadno mu odkazane službene dolžnosti.

Slugi je omogočiti nedeljski počitek toliko, kolikor je to združljivo z neodvratnimi zahtevami službe.

Ako ima v nedeljo celi dan službo, je dovoliti slugi službe prost dan v tednu, ki sledi tej nedelji. Ako se pa tak prosti dan ne more dovoliti iz službenih ozirrov, je slugi dovoliti primerno odplačilo. Natančnejša določila se ustanové z ukazom.

§ 161.

Sluga mora biti pokoren predstojniku oblastva, pri katerem služi, ter uradnikom in vsem drugim nameščencem tega oblastva, h katerim je v razmerju podrejenosti, in izvrševati dana mu naročila.

§ 162.

Sluga mora o službenih stvareh, bodisi da je kakorkoli izvedel zanje, najstrožje molčati nasproti vsakomur, kateremu ni dolžen službeno poročati o njih. Izjema od tega nastopi samo toliko, kolikor se je sluga za določen primer odvezal dolžnosti varovati uradno tajnost.

Slugi je prepovedano si skrivoma pridobiti znanje službenih stvari ali ga omogočiti tretjim osebam.

§ 163.

Sluga mora živeti redno in dostojno, se v službi in izven službe vesti vedno v soglasju z zahtevami discipline in se ogibati vsega, kar bi mu moglo kratiti njegovo spoštovanje.

§ 164.

Slugi je prepovedano udeleževati se društva, ako to nasprotuje dolžnostim sluge zaradi stremljenja društva ali zaradi načina društvenega delovanja.

Pravtako je prepovedano sklepati zveze, ki zasledujejo namen motiti ali ovirati uradni ali službeni obrat.

Noben sluga ne sme pripadati inozemski družbi, ki zasleduje politične namene.

§ 165.

Sluga se mora v službi in izven službe nasproti predpostavljenecem vesti spoštljivo.

V občevanju med seboj se morajo sluge vesti dostojno in se dejansko podpirati v izvrševanju službe.

Nasproti strankam se je treba vesti uljudno in uslužno.

§ 166.

Sluga se poleg svoje službe ne sme pečati z drugim pravilom in ne sme sprejeti službe, ki bi mogla nasprotovati dostojnosti ali škodovati njegovi spoštljivosti ali bi ne bila združljiva z vestnim in nesebičnim opravljanjem njegovih službenih dolžnosti.

Vsako pridobitno postransko opravilo je treba naznaniti službenemu oblastvu.

§ 167.

Določila § 27 o predlaganju prošenj ter §§ 29 do 32 o opravičenosti odsotnosti od službe, o svojevoljnem izostajanju od službe, o vojaški službi, o bivališču in ženitvi se uporabljajo zmislu primerno, ako s posebnimi predpisi o ženitvi za posamezne kategorije slug ni določenega nič drugega.

III. oddelek.

Pravice.

§ 168.

Stalno nameščeni sluga ima pravico do službe, ustrežajoče njegovi stalni namestitvi. On je upravičen imeti naslov, ki mu je bil prisojen ob njegovi namestitvi ali ob izpremenci njegove službene določbe, ki se je zgodila z imenovanjem.

Po najdalje enoletnem zadovoljujočem službovanju je začasno nastavljenega slugo namestiti stalno.

Postavljati poduradnike nazaj v stalež slug je dopustno samo na zaprosilo.

§ 169.

Stalno nameščeni sluga ima pravico do prejemkov (plače in aktivitetne doklade), ki po veljajočih zakonih ustreza njegovi službi.

Za nakazovanje in ustavljanje teh prejemkov veljajo določila §§ 47 in 48.

Ta določila se zmislu primerno uporabljajo na začasno nameščene sluge.

§ 170.

Sluga se pomakne v višje plačilne stopnje, določene za sluge po veljajočih zakonih, ako je prebil predpisani čas v neposrednje prejšnji plačilni stopnji.

O pomaknitvi v višjo plačilno stopnjo se izda dekret, v katerem je navesti dan, katerega pripade prejemek višje plače.

Ob preračunu za pomikanje v višje plačilne stopnje predpisanega časa se ne vpoštevajo tiste dobe, ki po določitih tega zakona, veljajočih za sluge, niso vštene za tako pomaknitev.

Začetek službenega časa, vštvenega za pomikanje v višje plačilne stopnje, pride, ako se kdo novo ali zopet namesti v državnem službenem razmerju, podvrženem temu zakonu, skupaj z začetkom službenega časa v zmislu § 9. Pozneje velja pripadni dan za začetek službenega časa v višji plačilni stopnji.

§ 171.

Ali, v kateri izmeri in s katerimi uveti in pogoji gre slugi za dobo določenega porabljanja pravica do uradnega ali naturalnega stanovanja, ako ga ni, do stanarinskega namestka (doplačila k stanarini) ali do katerihkoli postranskih prejemkov v denarju ali naturalijah, se določi s posebnimi predpisi.

Pravica slug do potnin, hranščin, vročin, kadar se službeno porablja zunaj, in do drugih postranskih pristojbin ter do selilnih pristojbin se ravna po predpisih, izdanih o tem.

§ 172.

Pravica in dolžnost slug nositi službeno obleko se določa z veljajočimi predpisi.

§ 173.

Za dovoljevanje predplačil na plačo se zmislu primerno uporabljajo določila § 59.

§ 174.

Vsak sluga ima pravico do vsakoletnega dopusta za oddih, ako ne nasprotujejo nujni službeni oziri.

Čas dopusta je določiti po službenih razmerah.

Najmanjša izmera dopusta se določa za slugo, ki imajo vstevnega službenega časa kakor sluga manj nego petnajst let, z osmimi dnevi in za slugo, ki imajo vstevnega službenega časa kakor sluga več nego petnajst let, s štirinajstimi dnevi.

Ako je sluga prestopil iz drugega razmerja v državno službeno razmerje, podvrženo določilom tega zakona, se mu lahko priračuni primerna doba za odmero njegovega dopusta.

Določila §§ 42, odstavek 4 in 5, in 43 se uporabljajo tudi na slugo.

§ 175.

Podelitev dopusta za več nego dva mesca se lahko naveže na pogoj, da odpadejo prejemki za dobo, ki presega zakonito dobo dopusta, in da se ne zaračuni za pomikanje v višje plačilne stopnje in za odmero pokojninskega užitka.

Ako je trajalo razmerje dopusta že šest mesecev, je nadaljnjo podelitev dopusta navezati na vse v sprednjem odstavku navedene pogoje.

Ob preračunu šestmesečne dobe dopusta je vmes ležeče aktivno službovanje samo tedaj smatrati za prestanek, ako doseže najmanj polovico neposrednje poprej užitega dopusta. V tem primeru je računati šest mesecev šele od konca službovanja naprej, ki je med obema dobama dopusta. Ako je vmesno službovanje krajše, je ob preračunu šestmesečne dobe dopusta sešteti posamezne oddelke dopusta.

§ 176.

§§ 60, 61, odstavek 1 in 2, in 62 do 66 o pokojninskih in preskrbninskih užitkih se uporabljajo na slugo zmislu primerno. Toda po § 63 čez normalno izmero povišani preskrbninski užitki zaostalih ne smejo presegati tiste izmere, ki bi se pokazala, ako bi bil sluga dovršil službeni čas, ki je potreben za dosego polnega užitka.

IV. oddelek.

Izpremembe v službenem razmerju in njega razveza.

§ 177.

Na premeščanje slug se zmislu primerno uporabljata §§ 67 in 68.

§ 178.

Menjavo službe sme dovoliti oblastvo, pristojno za namestitev obeh služb, ki prideta v poštev, ako pa namestitev teh služb ne gre istemu oblastvu, porazumno poklicani oblastvi tedaj, ako s tem ne nastanejo izdatki državnemu zakladu.

§ 179.

Določila §§ 71 in 72 ter 75 do 86 o postavljanju izven službe, vpokojevanju in o razvezi službenega razmerja se uporabljajo zmislu primerno.

§ 180.

Kadar se sluga vpokoji ter kadar izstopi iz službenega razmerja, mu je izdati izpričevalo, kako in kako dolgo se je porabljal, ter na njegovo prošnjo tudi o njegovem vedenju in njegovi porabnosti.

V. oddelek.

Kaznovanje kršenja dolžnosti.

§ 181.

Določila §§ 87 do 155 o kaznovanju kršenja dolžnosti se zmislu primerno uporabljajo na slugo, kolikor v naslednjem ni nič drugega določenega.

§ 182.

Slugi naložena globa ne sme presegati zneska 50 K.

Slugi je dano na voljo voliti zagovornika in zapupnika tudi iz kroga slug, ki pride v poštev.

§ 183.

Za izvršitev disciplinarnega postopka zoper slugo je pristojna tista disciplinarna komisija, ki je

poklicana za izvedbo postopka zoper tiste uradnike od VII. činovnega razreda navzdol, ki služijo pri istem službenem oblastvu kakor sluga.

§ 184.

Ako je zoper slugo dan sum kršenja dolžnosti, ki se izkaže za službeni pregrešek in zaradi katerega bi bilo razsoditi na eno izmed disciplinarnih kazni § 93, lit. *a* do *c*, mora predstojnik službenega oblastva dognati učin in obdolženca zaslišati o tem na zapisnik. V primeru § 93, lit. *d* ali *e*, mora odrediti uvedbo disciplinarne preiskave in to razglasiti obdolžencu ter oznameniti točke obdolžitve.

Zoper te odredbe ni dopusten pravni pomoček.

§ 185.

Predstojnik službenega oblastva mora izvršiti disciplinarno preiskavo zoper slugo po določenih §§ 119 do 121.

Ako je predstojnik službenega oblastva iz enega izmed razlogov, oznamenjenih v § 111, odstavek 1, izključen od preiskovanja ali je poklican za drugo funkcijo v disciplinarnem postopku, je postaviti drugega uradnika za preiskovalnega komisarja.

Z ukazom se lahko določi za izvršitev disciplinarne preiskave zoper slugo drug uradnik namesto predstojnika službenega oblastva.

§ 186.

Po sklepu dognanja učina ali disciplinarne preiskave po predstojniku službenega oblastva mora ta predstojnik predložiti spise s svojim predlogom po službeni poti disciplinarni komisiji, ki je poklicana za odločbo.

§ 187.

Disciplinarna komisija prve stopnje odloči brez prejšnje ustne razprave, ako ne smatra ene izmed kazni, oznamenjenih v § 93, lit. *d* in *e*, za primerno. Ako je treba, se lahko pred sklepanjem odredi dopolnitev poizvedb.

Ako gre za to, da se naloži ena izmed kazni, oznamenjenih v § 93, lit. *d* in *e*, je stvar odkazati v ustno razpravo.

§ 188.

Disciplinarna komisija odloča o prizivu, ne da bi se poprej ustno razpravljalo.

16.**Zakon z dne 25. januarja 1914. l.**

s katerim se izpreminjajo nekatera določila zakona z dne 25. septembra 1908. l. (drž. zak. št. 204) o uravnavi prejemkov v kategorijo slug spadajočih aktivnih državnih slug (poduradnikov in slug).

S pritrditvijo obeh zbornic državnega zbora zaukazujem tako:

§ 1.

Deloma izpreminjuje člen II zakona z dne 25. septembra 1908. l. (drž. zak. št. 204) se določajo naslednji zneski za plačo:

v plačilni stopnji	za slug	za poduradnike
	kron	
1.	900	1.000
2.	980	1.090
3.	1.060	1.180
4.	1.140	1.270
5.	1.220	1.360
6.	1.300	1.450
7.	1.380	1.540
8.	1.460	1.630
9.	1.540	1.720
10.	1.600	1.800

§ 2.

Moštvu pripadajoči udje uniformovane varnostne straže, udje civilne policijske straže in policijski agentje prejemajo od začetka četrtega službenega leta naprej za preračun pokojninskega užitka všteto letno starostno doklado, ki znaša v četrtem službenem letu 100 K in se poviša v petem, devetem, trinajstem, sedemnajstem in enindvajsetem službenem letu vselej za 100 K; jetniški nadpazniki in jetniški pazniki kaznilnic in sodnih jetnišnic prejemajo od začetka enajstega v stalni lastnosti prebitega službenega leta naprej za odmero pokojninskega užitka všteto letno starostno doklado, ki znaša v enajstem službenem letu 100 K in se poviša v šestnajstem in enindvajsetem službenem letu vselej za 100 K.

Poduradniki in slugi ostalih kategorij prejemajo po treh v najvišji plačilni stopnji dovršenih službenih letih za odmero pokojninskega užitka všteto starostno doklado v letnem znesku 200 K.

§ 3.

Za dosego starostnih doklad se uporabljajo določila, veljajoča za pomikanje v višje plačilne stopnje.

§ 4.

Izvršiti ta zakon, ki dobi moč s 1. dnem mesca, ki sledi razglasitvi, je poverjeno vsemu Mojemu ministertvu.

Na Dunaju, 25. dne januarja 1914. l.

Franc Jožef s. r.

Stürgkh s. r.

Georgi s. r.

Hochenburger s. r.

Heinold s. r.

Forster s. r.

Hussarek s. r.

Trnka s. r.

Schuster s. r.

Zenker s. r.

Engel s. r.

Morawski s. r.

17.

**Ukaz vsega ministrstva z dne
25. januarja 1914 l.**

o dovoljevanju enkratnih naklonitev aktivnim državnim uslužbencem.

Na podstavi Najvišjega pooblastila z dne 25. januarja 1914. l. se odreja nastopno:

§ 1.

Tistim 1. dne februarja 1914. l. aktivno službujočim državnim uslužbencem, katerim bi bil v času od 1. dne septembra 1913. l. do 31. dne januarja 1914. l. pristojal neposrednji izboljšek prejemkov, ako bi bil zakon z dne 25. januarja 1914. l. (drž. zak. št. 15) (službena pragmatika), zakon z dne 25. januarja 1914. l. (drž. zak. št. 16) ali kak drug nov predpis o prejemkih, ki dobi moč hkratu s tega zakonom, postal veljaven že 1. dne septembra 1913. l., se dovoljujejo po naslednjih določilih enkratne naklonitve.

§ 2.

Višina enkratne naklonitve se določi v izmeri razlike, za katero je vsota prejemkov po zistemu, ki so bili uslužbencu nakazani v času od 1. dne septembra 1913. l. do 31. dne januarja 1914. l.,

manjša nega vsota tistih prejemkov po zistemu, do katerih bi bil imel uslužbenec v isti dobi pravico, ako bi bili v § 1 oznamljeni predpisi dobili moč že 1. dne septembra 1913. l.

Kolikor bi bilo doklade, ki ne spadajo k prejemkom po zistemu, odvzeti ob izboljšku prejemkov, jih je prišteti prejemkom po zistemu, nakazanim v času do 1. dne septembra 1913. l. do 31. dne januarja 1914. l., torej njim enačiti.

§ 3.

Enkratne naklonitve je izplačevati hkratu s prejemki (plača, aktivitetna doklada, adjutum itd.), ki pripadajo po predpisih, oznamljenih v § 1, in z istimi uveti kakor te prejemke in jih zaračunjati na dolg kredita, ki se določi za prvo polletje 1914 v poglavju 11 „Obča blagajniška uprava“.

Stürgkh s. r.	Georgi s. r.
Hochenburger s. r.	Heinold s. r.
Forster s. r.	Hussarek s. r.
Trnka s. r.	Schuster s. r.
Zenker s. r.	Engel s. r.
Morawski s. r.	

18.

Ukaz vsega ministrstva z dne 25. januarja 1914 l.,

s katerim se na podstavi člena III, odstavek 2 zakona z dne 25. januarja 1914. l. (drž. zak. št. 15) (službena pragmatika), za državne uradnike, ki so izšli iz stanu upravičenih podčastnikov, določajo posebne ugodnosti ob uporabljanju § 50, odstavek 3, § 51, odstavek 6 in § 57, odstavek 1, lit. e tega zakona.

Na podstavi člena III, odstavek 2 zakona z dne 25. januarja 1914. l. (drž. zak. št. 15) (službena pragmatika) se zaukazuje z veljavnostjo od 1. dne februarja 1914. l. naslednje:

§ 1.

(Ugodnost § 57, odstavek 1, lit. e službene pragmatike.)

Tistim 1. dne februarja 1914. l. že nameščenim uradnikom, ki so izšli iz stanu upravičenih podčastnikov

in so v tem času še v činovnem razredu, čigar prejemki se dadó v dotični uradniški kategoriji doseči s pomikanjem po času, je iz vojaškega službenega časa brez ozira na njega dobo priračuniti dve leti za pomikanje v višje prejemke. Vse pa, kar se priračuni tako vojaškega službenega časa kakor tudi drugega službenega časa vstevši čas, kar ga je eventualno čez določeno službeno dobo (§ 57, odstavek 1, lit. b, c, d, službene pragmatike), ne sme obsegati nikoli več nego štiri leta.

§ 2.

(Ugodnost k § 50, odstavek 3, in § 51, odstavek 6, službene pragmatike.)

Tistim upravičenim podčastnikom, ki dosežejo po 31. dnevu januarja 1914, l. namestitev za uradnike, je vračuniti v aktivni vojaški službi prebiti čas za pomikanje v višje prejemke s tretjino, preračunjeno v letih in mescih, tistega dela, za katerega presega ta čas tri ali dve leti, k večjemu pa s štirimi leti.

Ali je od vojaškega službenega časa naprej odbiti tri ali dve leti, se ravna po tem, ali je bil kdo potrjen najdalje v letu 1914. ali pozneje.

Stürgkh s. r.	Georgi s. r.
Hochenburger s. r.	Heinold s. r.
Forster s. r.	Hussarek s. r.
Trnka s. r.	Schuster s. r.
Zenker s. r.	Engel s. r.
Morawski s. r.	

19.

Ukaz vsega ministrstva z dne 25. januarja 1914 l.,

s katerim se o priliki, ko dobi moč zakon z dne 25. januarja 1914. l. (drž. zak. št. 16) ukrepajo nekatera nova določila o vštevanju nekih prejšnjih službenih časov v kategorijo slug spadajočih državnih slug (poduradnikov in slug) za pomikanje v višje prejemke.

O priliki, ko dobi moč zakon z dne 25. januarja 1914. l. (drž. zak. št. 16) se na podstavi člena II, št. 3 zakona z dne 25. septembra 1908. l. (drž. zak. št. 204) z veljavnostjo od 1. dne februarja 1914. l. zaukazuje naslednje:

§ 1.

Tistim poduradnikom in slugam, ki so bili na podstavi svoje upravičenosti v zmislu zakona z dne 19. aprila 1872. l. (drž. zak. št. 60) (§§ 1 in 2) nameščeni pred 1. dnem oktobra 1908. l. in katerim se je po ukazu vsega ministrstva z dne 22. novembra 1908. l. (drž. zak. št. 234) (§ 5, št. 3) vstelo 5 let, je vračunati za pomikanje v prejemke (plača in aktivitetna doklada) višjih plačilnih stopenj še 1, 2 ali 3 leta, po tem, ali je bil njihov vojaški službeni čas dosegel 12, 13 ali najmanj 14 let.

§ 2.

Tistim poduradnikom in slugam, ki so bili na podstavi svoje upravičenosti v zmislu zakona z dne 19. aprila 1872. l. (drž. zak. št. 60) (§§ 1 in 2) nameščeni po 30. dnevu septembra 1908. l. in katerim se je po ukazu vsega ministrstva z dne 22. novembra 1908. l. (drž. zak. št. 234) (§ 1, št. 1) vračunilo 8 let, je vračunati za pomikanje v prejemke (plača in aktivitetna doklada) višjih plačilnih stopenj še tisti v letih in mescih preračunjeni del v aktivni vojaški službi prebitega časa, za katerega presega ta čas 11 let, do najvišje izmere 3 let.

§ 3.

Tistim poduradnikom in slugam, ki se na podstavi njihove upravičenosti v zmislu zakona z dne 19. aprila 1872. l. (drž. zak. št. 60) (§§ 1 in 2) namestijo po 31. dnevu januarja 1914. l., je vračunati za pomikanje v prejemke (plača in aktivitetna doklada) višjih plačilnih stopenj tisti v letih in mescih preračunjeni del v aktivni vojaški službi prebitega časa, za katerega presega ta čas 3 ali 2 leti do navšje izmere 11 let.

Ali je od vojaškega službenega časa odbiti naprej 3 ali 2 leti, se ravna po tem, ali je bil kdo potrjen najdalje v letu 1914. ali pozneje.

§ 4.

Poduradnikom in slugam, ki so nameščeni pred 1. dnem ali od 1. dne februarja 1914. l., pa ne na podstavi upravičenosti v zmislu zakona z dne 19. aprila 1872. l. (drž. zak. št. 60) (§§ 1 in 2), je vračunati službeni čas, ki so ga dovršili kakor pomožni slugi v državni službi s polnim opravičilo, ter tisti del v aktivni vojaški (orožniški) službi dovršenega časa, za katerega presega 3 ali 2 leti (§ 3,

odstavek 2 tega ukaza), s polovico za pomikanje v prejemke (plača in aktivitetna doklada) višjih plačilnih stopenj, ako znašajo ti službeni časi posamez ali skupaj najmanj 1 leto. Vse, kar se vračuni, pa ne sme presegati 5 let. Vojaske službeni čas, ki se je kazensko podaljšal čez 3 ali 2 leti (§ 3, odstavek 2), ne pride v poštev za vsetje.

Razdobja, ki jih kdo prebije v državni službi v lastnosti takozvanega temporarnega pomagača, t. j. pomočnika, ki je popolnoma zaposlen s služabnikovimi opravili, pa se ne porablja trajno, je enačiti službenemu času pomožnega slugi, ako se dokažejo nedvomno.

§ 5.

Določila 1. odstavka § 4 se zmislu primerno uporabljajo — bodisi da sloni namestitev na upravičenosti v zmislu zakona z dne 19. aprila 1872. l. (drž. zak. št. 60) (§§ 1 in 2) ali ne — na službeni čas, prebit pred 1. dnem februarja 1914. l. v lastnosti začasno nameščenega poduradnika ali slugi s prejemki stalno nameščenega poduradnika ali slugi po zistemu; prejemke višje plačilne stopnje je nakazati, ako se začasni službeni čas za to ni že vračunil v isti ali v višji izmeri ali vpošteval drugače. Po 31. dnevu januarja 1914. l. v lastnosti začasno nameščenega poduradnika ali slugi prebiti službeni čas je docela všteven za pomikanje v višje plačilne stopnje.

§ 6.

K moštvu spadajočim udom uniformovane varnostne straže, udom civilne policijske straže in policijskim agentom je tisti del v aktivni vojaški (orožniški) službi prebitega časa, za katerega — razen primera kazenskega podaljšanja — presega 3 ali 2 leti (§ 3, odstavek 2 tega ukaza), docela vračunati za pripad starostnih doklad.

Stürgkh s. r.

Georgi s. r.

Hochenburger s. r.

Heinold s. r.

Forster s. r.

Hussarek s. r.

Trnka s. r.

Schuster s. r.

Zenker s. r.

Engel s. r.

Morawski s. r.

20.

Ukaz vsega ministrstva z dne 25. januarja 1914 l.

o izvrševanju § 61, odstavka 3, zakona z dne 25. januarja 1914. l. (drž. zak. št. 15) ter o vštovanju državnih pomožnih služb sploh ob preskrbninskem ravnanju z državnimi uradniki.

Člen I.

Izvršuje § 61, odstavka 3, zakona z dne 25. januarja 1914. l. (drž. zak. št. 15) o službenem razmerju državnih uradnikov in državnih slug (službena pragmatika) se zaukazuje nastopno:

§ 1.

Državnim uradnikom (praktikantom) se vračuni pred njihovo namestitvijo prebiti, za poizvedbo pokojnine kakor pisarniški oficijant vštveni službeni čas, ako je bil neposrednje pred imenovanjem za uradnika (praktikanta), za osnivanje in izmero preskrbninskih pravic v zmislu občih pokojninskih pravil brez prispevanja. Pri tem je za ta službeni čas pripadajoči odstotni postavka po ukazu finančnega ministrstva z dne 11. marca 1907. l. (drž. zak. št. 65) preračuniti po pokojninski lestvici, veljajoči za pisarniške oficijante.

Tistim uradnikom, ki so si ob svojem neposrednjem prestopu iz službe pisarniškega oficijanta pridržali svoje pravice do preskrbninskega instituta pisarniških oficijantov v zmislu § 19 pravil za ta preskrbninski institut, je do časa vpokojitve dano na izbero, ali pridržane pravice ohraniti v moči ali odkreši se tem pravicam odločiti se za ravnanje po določilu 1. odstavka. Od enkrat ukrenjene izbere, ki jo je izjaviti pismeno, se ne sme več odstopiti.

§ 2.

Sicer v ne javnopravni državni pomožni službi prebiti službeni časi, ki niso vštveni že na podstavi posebnih določil (pogojno ali nepogojno), se vračunijo, ako so bili neposrednje pred imenovanjem za uradnika (praktikanta), na prošnjo uradnikaz naslednjimi uveti in pogoji obodmeri njegovega pokojninskega užitka:

1. Tiste pomožne službe, ki bi bile po svoji kakovosti naložene v kategorijo slug ali delavcev spadajočim osebam, se ne vštevajo.

2. Pomožna služba je morala dati dotičnemu uslužbencu popolno opravilo, to se pravi zahtevati njegovo porabljanje v vseh normalnih uradnih urah in — sploh ali pri danih prestankih posamez — trajati najmanj 6 mesev.

3. Vračunja se samo za izmero pokojninskega užitka, ne tudi za osnivanje pravice do njega, tako, da se prištejeta k odstotni izmeri pokojninskega užitka, ovedeni na podstavi normalno vštavnega službenega časa, za vsako vračunjeno leto 2 odstotka za odmero pokojnine vštavnih uradnikovih prejemkov.

Ulomki zadnjega uradniškega službenega leta se prištejejo pomožnemu službenemu času, ako ne presegajo šest mesev. V nasprotnem primeru (§ 1, sklepni odstavek zakona z dne 14. maja 1896. l. (drž. zak. št. 74]) se odračuni od pomožnega službenega časa doba, kolikor je nedostaje do polnega uradniškega službenega leta. Ulomki leta, ki se potem morda pokažejo in presegajo šest mesev, se računijo v obeh primerih za polno leto.

Ob šestevanju odstotnih postavkov (2,4 odstotka in 2 odstotka) se mora eventualna 100 odstotkov presegajoča kvota puščati v nemar.

4. Za vštetje je plačevati prispevek, ki ga je za vsako leto službenega časa, ki ga je vračunati, odmeriti s 3 odstotki, oziroma s 3,8 odstotka od začetne plače kakor državni uradnik, po tem ali se je službeni čas, ki ga je vračunati, dovršil do vštetega 31. dne maja 1906. l. ali po tem času.

Za ulomke leta (mesece) je odmeriti prispevek z razmernim delom za celo leto pripadajočega prispevka.

5. Prispevek se lahko plača naenkrat ali se plačuje v mesečnih obrokih, ki jih je pobirati z odbitkom.

Najvišje število obrokov znaša:

za praktikante in za uradnike XI. do	} 48,
vštévši IX. činovnega razreda	
„ uradnike VIII. činovnega razreda	36,
„ „ VII. in višjih činovnih razredov	24,

6. Vštetje službenega časa je odvisno od tega, da je prispevek popolnoma plačan.

Ako so v času uradnikove vpokojitve, ko se mu prisodi tekoča pokojninska pristojbina, obroki prispevka še na dolgu, se more pokojnina, zvišana ustrezno službenemu času, ki se vračuni, nakazati

še le od prvega dne mesca, ki sledi popolnemu plačilu prispevka (bodisi naenkrat ali dalje v obrokih).

Ako izstopi uradnik iz službe, ne da bi dosegel tekoči pokojninski užitek, velja zanj, oziroma, ako umre, za njegove dediče zgolj pravica do povračila plačanega prispevka.

7. Oznamenjene službene čase mora uradnik (praktikant) z izjavo po priloženem vzorcu pravočasno zgledati ter priložiti za dokaz potrebne listine. Doba za zgleditev znaša eno leto, in sicer za uradnike (praktikante), že nameščene v času, ko se začne veljavnost tega ukaza, od tega dne naprej, za tiste, ki se imenujejo za uradnike (praktikante) po tem času, od dne, katerega nastopijo službo kakor uradnik (praktikant). Izjemoma sme v ozira vrednih primerih predpostavljeno osrednje oblastvo dovoliti podaljšanje te dobe v porazumu s finančnim ministrstvom. Pravica do zgleditve neha s časom vpokojitve.

Odločba o vštetnosti oznamenjenih službenih časov gre oblastvom, poklicanim za odmero pokojnine.

§ 3.

Drugačnega državnega službenega časa, ki je med prejšnjim službenim časom pisarniškega oficijanta (§ 1) ali drugačnim pomožnim službenim časom (§ 2) na eni strani in poznejšim službenim časom za državnega uradnika (praktikanta) na drugi strani, ki neposrednje sledi tem službenim dobam in ki se na podstavi obstoječih predpisov v primeru neposrednjega prestopa v državno uradniško službo enači tej službi gledé odmere pokojnine, ni smatrati za prestanek.

Člen II.

Na podstavi Najvišjega pooblastila se nadalje zaukazuje nastopno: Všetje službenega časa pisar-

niškega oficijanta ali službenega časa, prebitega sicer v ne javnopravni državni pomožni službi, za izmero pokojninskega užitka kakor uradnik se lahko dovoli, ako tak službeni čas ni bil neposrednje pred imenovanjem za uradnika (praktikanta), na uradnikovo prošnjo z uveti in pogoji, oznamenjenimi v členu I, § 2.

Gledé tistih uradnikov, ki so kakor pisarniški oficijanti že bili pridobili pravico do pokojninskega užitka in so v zmislu § 15 pravil za preskrbninski institut pisarniških oficijantov, oziroma § 51 ukaza vsega ministrstva z dne 25. januarja 1914. l. (drž. zak. št. 21) ohranili v moči obstoječe pričakovanje, naj se slično uporablja določilo člena I (2. odstavek § 1). Pri preskrbninskem institutu puščena vplačila, oziroma ne povrnjeni prispevki se priračunijo v teh kakor sicer tudi v vseh drugih primerih še veljavnega pridržka, ako pride tako, ob plačilu prispevka, ki ga je plačati po členu I, § 2, št. 4, po tem ostajajoči ostanek pa je plačati na enkrat pred vpokojitvijo.

Člen III.

Vsak itak vštetni, oziroma za vštetje dovoljeni službeni čas (člen I in II) ter plačilo eventualnega prispevka je poočiti v staležnem izkazu uradnika (§ 13 službene pragmatike).

Člen IV.

Ta ukaz dobi moč s 1. dnem februarja 1914. l.

Stürgkh s. r.

Hochenburger s. r.

Forster s. r.

Trnka s. r.

Zenker s. r.

Georgi s. r.

Heinold s. r.

Hussarek s. r.

Schuster s. r.

Engel s. r.

Morawski s. r.

Izjava.

S tem izjavljam, da se poganjam za vštetje službenega(ih) časa(ov), ki sem ga (jih) prebil v času od.....do.....

ter pred svojim imenovanjem za c. kr....., v lastnosti kakor (popolnoma zaposlen)

.....pri.....

po pogojih, ustanovljenih v ukazu vsega ministrstva z dne 25. januarja 1914. l. (drž. zak št. 21).

Doplačilni znesek za čas skupaj.....let.....mescev v znesku.....kron
se zavezujem plačati naenkrat (v.....mesečnih obrokih po.....K.....h, začenja-
jočih z (s).....19.....

Kakor dokaz za dejansko dovršitev zglašenega(ih) službenega(ih) časa(ov) prilagam:

....., dne19.....

(Podpis)

(službeni značaj)